

ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԵԽԱՐՀԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ
ՖՈՒՆԿՑԻԱՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՍԱԿԱՐԳՄԱՆ ՀԻՄԱՆ ՎՐԱ ԱՆՁԻ
ՖՈՒՆԿՑԻՈՆԱԼՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ
ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԻ (Ե ՇԱԾԿԱԳՐԵՐ) ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ

Անձի լիարժեք գործունեության և մասնակցության համար շատ կարևոր է այն միջավայրը, որտեղ անձը, անկախ տարիքից, ապրում, սովորում, կամ աշխատում է, կամ առնչվում է իր ամենօրյա շփումների ժամանակ: Այսպիսով, միջավայրային գործոններ ասելով հասկանում ենք ֆիզիկական և սոցիալական միջավայր, որում մարդիկ ապրում և իրականացնում են որոշակի գործունեություն: Միջավայրային գործոններ են համարվում նաև այն իրավական և օրենսդրական դաշտն ու կանոնակարգերը, որոնք կարգավորում են հասարակության բոլոր անդամների և հատկապես հաշմանդամություն ունեցող անձանց լիարժեք ներառումը հասարարական կյանքի բոլոր բնագավառներում:

Միջավայրային գործոնները կարող են ունենալ դրական կամ բացասական ազդեցություն անհատի կատարողականության վրա՝ որպես հասարակության անդամ, գործողություններ կամ առաջադրանքներ կատարելու անհատի կարողության վրա, կամ նրա օրգանիզմի ֆունկցիաների կամ մարմնի կառուցվածքի վրա: Այս փոխհարաբերության շնորհիվ տվյալ առողջական խնդիրն ունեցող նույն անհատի վրա տարբեր միջավայրեր կարող են ունենալ միանգամայն տարբեր ազդեցություններ: Անհատի կատարողականությունը սահմանափակվում է այն միջավայրում, որում առկա են խոչընդոտներ կամ չկան օժանդակող գործոններ, իսկ մեկ այլ՝ առավել նպաստավոր միջավայրում այդ նույն կատարողականության մակարդակը կարող է բարձրանալ: Հասարակությունը կարող է խոչընդոտել անհատի կատարողականությունը, օրինակ խոչընդոտներ ստեղծելով՝ անմատչելի շինություններ, չհարմարեցված տրանսպորտ, բացասական վերաբերմունք և խարան և այլն, կամ չապահովելով օժանդակող գործոններ (օրինակ՝ հարմարեցված համակարգիչների, օժանդակ սարքերի և պարագաների, Բրայլյան տառատեսակներով գրքերի և այլնի անհասանելիությունը):

Սույն մեթոդական ուղեցույցը նպատակ ունի աջակցելու սոցիալական աշխատողներին կամ ԲԱՓՀ մասնագետներին ճիշտ գնահատելու անձի գործունեությանն ու մասնակցությանը խոչընդոտող միջավայրային գործոնները և դրանց բացասական ազդեցության աստիճանը:

Հիշե՛ք, այս կոդերը գնահատելիս պետք է հաշվի առնել միջավայրային գործոնների բացասական ազդեցությունը անձի վրա, որքանով է այն խանգարում կամ խոչընդոտում անձի լիարժեք գործունեությանն ու մասնակցությունը:

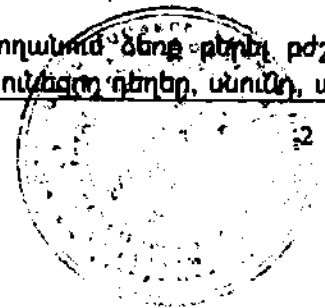

պայմանավորված անձի տվյալ առողջական խնդրով կամ հաշմանդամությամբ: Բացասական ազդեցության աստիճանը գնահատելու համար հաշվի առնել, թե որքանով հաճախ է այդ խոչընդոտին բախվում անձը՝ ամեն օր, ամեն շաբաթ, ամեն ամիս թե ժամանակ առ ժամանակ, արդյոք այդ գործոնի պատճառով է, որ նա չի կարողանում սովորել կամ աշխատել՝ տրանսպորտը հարմարեցված չէ, կամ աշխատավայրը հարմարեցված չէ, կամ չի ստանում անհրաժեշտ դեղամիջոցները /բուժումը/ պարագաները, շրջապատի վերաբերմունքի պատճառով չի կարողանում հաճախել կամ մասնակցել իր համար կարևոր միջոցառման, գնալ դպրոց և այլն, չունի համապատասխան պարագաներ, որ կատարի իր ամենօրյա տան գործերը, կամ աշխատանքը, կամ բացակայում է համապատասխան իրավական կարգավորում, որը կնպաստեր տվյալ առողջական խնդրով անձի մասնակցությունը հասարակական կյանքում և այլն:

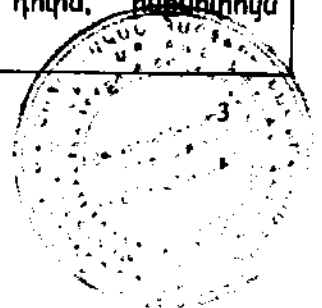
Ստորև բերված են ԱՀԿ ՖՄԴ միջավայրային գործոններ բաժնի այն կոդերը, որոնք կիրառվում են նոր մեթոդաբանությամբ հաշմանդամության սահմանման ժամանակ:

Հաշվի առնել, որ ցանկացած միջավայրային գործոնի համար գնահատվում է տվյալ անձի առողջական խնդրի կամ հաշմանդամության առկայության դեպքում այդ միջավայրային գործոնի բացասական ազդեցության աստիճանը՝ նրա գործունեության և մասնակցության վրա: Եթե տվյալ գործոնը ոչ մի ազդեցություն չունի տվյալ անձի վրա՝ նրա առողջական խնդրի կամ հաշմանդամության պայմաններում, ապա այդ գործոնի ազդեցությունը 0-է: Այս բաժնում գնահատվում է միայն միջավայրային գործոնների բացասական ազդեցության աստիճանը՝ ի՞նչն է խոչընդոտում անձի լիարժեք գործունեությանն ու մասնակցությանը և ի՞նչ աստիճանով:

Կոդը	Նկարագրություն
e110	Անձնական սպառման ապրանքներ կամ նյութեր՝ ներքին ընդունման նպատակով սննդամթերքի, ըմպելիքի և դեղերի անհրաժեշտությունը
	0 չկա խոչընդոտ - իր առողջական խնդրից ելնելով անձնական սպառման հատուկ սնունդ կամ դեղերի անհրաժեշտության, ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված որևէ խնդիր չունի 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - իր առողջական խնդրից ելնելով անհրաժեշտ անձնական սպառման սնունդ կամ դեղ ձեռք բերելու հետ կապված ունի որոշակի դժվարություններ, պարբերաբար ձեռք է բերում իրեն անհրաժեշտ դեղորայքի ավելի մատչելի փոխարինող տարբերակները 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - հիմնական հիվանդության հետ կապված անձնական սպառման սնունդ կամ դեղ կարող է ձեռք բերել ընդմիջումներով, մասամբ, ոչ պարբերաբար, երբեմն երկարատև դադարներով, այդ խնդրին բախվում է ամեն ամիս: 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - կարող է ձեռք բերել միայն առաջին բուժօգնության համար նախատեսված դեղերը, սակայն չի կարող ձեռք բերել հիմնական հիվանդության բուժման համար՝ պարբերաբար օգտագործվող անհրաժեշտ որևէ դեղ /օրինակ՝ ցավազրկողներ, սրտային պրեպարատներ և այլն/, այդ խնդրին բախվում է ամեն շաբաթ: 4 լիակատար խոչընդոտ - ընդհանրապես չի կարողանում ձեռք բերել բժշկի ցուցումով կյանքի համար առաջնային նշանակություն ունեցող դեղեր, սնունդ, այդ

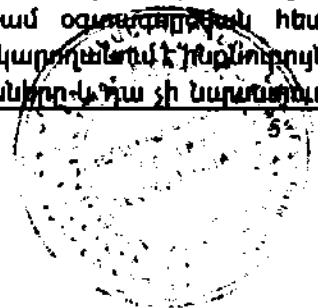
Կոդ	Ենթադրություն
	խնդրին բախվում է ամեն օր:
e115	Առօրյա կյանքում անձնական օգտագործման արտադրանք և տեխնոլոգիաներ՝ առօրյա կյանքում անհրաժեշտ իրերի/պարագաների, ինչպես օրինակ՝ համապատասխան հագուստ, հարմարեցված կահույք, կենցաղային սարքերի, ընդհանուր նշանակության օժանդակ արտադրանքների անհրաժեշտությունը
	0 չկա խոչընդոտ - առօրյա կյանքում անձնական օգտագործման արտադրանքի և տեխնոլոգիաների անհրաժեշտության, ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված որևէ խնդիր չունի /չունի հարմարեցված իրերի/պարագաների կարիք կամ ունի իր համար անհրաժեշտ հարմարեցված իրեր/պարագաները և դրա հետ կապված որևէ խոչընդոտ չունի/ 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում անձնական օգտագործման արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել, հարմարեցնել անհրաժեշտ իրեր/պարագաները և դա չի նպաստում առօրյա կենսագործունեության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում անձնական օգտագործման արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով կենսագործունեության լիարժեք կազմակերպման համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - ունի առօրյա կյանքում անհրաժեշտ հարմարեցված իրերի/պարագաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված լուրջ խոչընդոտներ, առանց որոնց որոշակի բնագավառներում խաթարվում է առօրյա կենսագործունեությունը և ինքնուրույնությունը, հաճախ կարիք ունի այլ անձանց օգնության 4 լիակատար խոչընդոտ - ունի առօրյա կյանքում անհրաժեշտ հարմարեցված իրերի/պարագաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված լիակատար խոչընդոտ, առանց որոնց լիարժեք խաթարվում է առօրյա կենսագործունեությունը և ինքնուրույնությունը, մշտապես կարիք ունի այլ անձանց օգնության
e120	Շենքային պայմաններում և դրսում անձի շարժունակության ու փոխադրման համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաներ՝ ներս և դուրս անելու համար անձի փոխադրման, շարժունակության համար անհրաժեշտ հատուկ միջոցների/պարագաների անհրաժեշտությունը
	0 չկա խոչընդոտ - շենքային պայմաններում և դրսում անձի շարժունակության ու փոխադրման համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված որևէ խոչընդոտ չունի 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - շենքային պայմաններում և դրսում անձի շարժունակության ու փոխադրման համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների անհրաժեշտության, ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է քիչ թվով խոչընդոտների, սակայն կարողանում է ինքնուրույն տեղաշարժվել շենքում և շենքային պայմաններից դուրս, ինքնուրույն հաղթահարելով հանդիպող խոչընդոտները

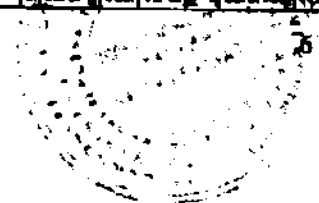
Կոդ	Եկամտագրություն
	2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - շենքային պայմաններում և դրսում անձի շարժունակության ու փոխադրման համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շենքային պայմաններում և դրսում տեղաշարժվելու համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - շենքային պայմաններում և դրսում անձի շարժունակության ու փոխադրման համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է դժվար հաղթահարելի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շենքային պայմաններում և դրսում տեղաշարժվելու համար հաճախ կարիք ունի այլ անձանց օգնության 4 լիակատար խոչընդոտ - ունի շենքային պայմաններում և դրսում անձի շարժունակության ու փոխադրման համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված լիակատար խոչընդոտ, ինչի հետևանքով լիարժեք խաթարվում է շենքային պայմաններում և դրսում տեղաշարժվելու հնարավորությունը, ինքնուրույնությունը, մշտապես կարիք ունի այլ անձանց օգնության
e125	Հաղորդակցության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաներ՝ տեղեկատվություն ուղարկելու և ստանալու սարքերի ու տեխնոլոգիաների՝ հեռախոսային սարքերի, հեռուստացույցի, ավտոմատացված սարքերի անհրաժեշտությունը /ակնոց, լսողական սարք, ձայնաստեղծ սարք, հեռախոս, ազդանշանային համակարգեր/
	0 չկա խոչընդոտ - հաղորդակցության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների անհրաժեշտության, ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված որևէ խոչընդոտ չունի 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - հաղորդակցության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է քիչ թվով խոչընդոտների, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել հանդիպող խոչընդոտները /օրինակ, ունի տեսողության խնդիրներ, կրում է ակնոց և կոմպեսացնում առաջացած խնդիրները կամ կրում է լսողական սարք և կոմպեսացնում առաջացած խնդիրները/ 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - հաղորդակցության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, որը մասնակի կոմպենսացնում է առաջացած խնդիրները 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - հաղորդակցության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է հաճախակի խոչընդոտների, որանք չեն կոմպենսացվում առաջարկված սարքերով և խդիրները կրում են շարունակական բնույթ 4 լիակատար խոչընդոտ - հաղորդակցության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է լիակատար խոչընդոտների, չի կարողանում ինքնուրույն հաղթահարել հանդիպող խոչընդոտները, օգտվել հաղորդակցության համար նախատեսված օգնկացած սարքերից, ազդանշանային համակարգերից

Կոդ	Նկարագրություն
e130	Կրթության համար օգտագործվող արտադրանք և տեխնոլոգիաներ Գիտելիքներ, փորձ կամ հմտություններ ձեռք բերելու համար օգտագործվող սարքավորումներ, արտադրատեսակներ, գործընթացներ, մեթոդներ և տեխնոլոգիաներ, այդ թվում՝ հարմարեցված կամ հատուկ նշանակության ներառյալ Կրթության համար նախատեսված ընդհանուր նշանակության օժանդակ արտադրանք և տեխնոլոգիաներ:
	0 չկա խոչընդոտ - Կրթության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների անհրաժեշտության, ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված որևէ խնդիր չունի /չունի հարմարեցված իրեր/պարագաների կարիք կամ ունի իր համար անհրաժեշտ հարմարեցված իրեր/պարագաներ, կրթական միջավայր և դրա հետ կապված որևէ խոչընդոտ չունի/ 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - Կրթության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել, հարմարեցնել անհրաժեշտ իրեր/պարագաները և դա չի նպաստում կրթական գործունեությանը զբաղվելու կարողության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - Կրթության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով կրթական գործունեության լիարժեք կատարման և կազմակերպման համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - ունի Կրթության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ, առանց որոնց խաթարվում է կրթական գործունեությունը, մշտապես կարիք ունի այլ անձանց օգնության կրթական գործընթացում մասնակցելիս 4 լիակատար խոչընդոտ - ունի Կրթության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված լիակատար խոչընդոտ, դրանց օգտագործումը չի նպաստում կրթական գործընթացին մասնակցությանը
e135	Աշխատանքի համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաներ՝ աշխատանքային գործունեությունը օժանդակելու համար օգտագործվող սարքավորումների, արտադրանքի և տեխնոլոգիաների առկայությունը կամ բացակայությունը
	0 չկա խոչընդոտ - աշխատանքի համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների անհրաժեշտության, ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված որևէ խնդիր չունի /չունի հարմարեցված իրեր/պարագաների կարիք կամ ունի իր համար անհրաժեշտ հարմարեցված իրեր/պարագաներ, աշխատանքային միջավայր և դրա հետ կապված որևէ խոչընդոտ չունի/ 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - աշխատանքի համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել, հարմարեցնել անհրաժեշտ իրեր/պարագաները և դա չի նպաստում

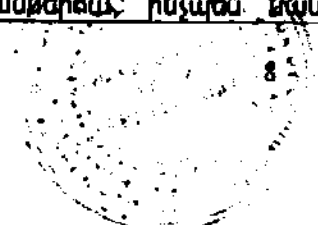

Կոդ	Եկարագրություն
	աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - աշխատանքի համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով աշխատանքային գործունեության լիարժեք կատարման և կազմակերպման համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - ունի աշխատանքի համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ, առանց որոնց որոշակի բնագավառներում խաթարվում է աշխատանքային գործունեությունը և ինքնավարությունը, հաճախ կարիք ունի այլ անձանց օգնության աշխատանքային պարտականությունները կատարելիս 4 լիակատար խոչընդոտ - ունի աշխատանքի համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված լիակատար խոչընդոտ, առանց որոնց լիարժեք խաթարվում է աշխատանքային գործունեությունը և ինքնուրույնությունը, մշտապես կարիք ունի այլ անձանց օգնության: Կամ՝ աշխատանքի համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների առկայությունը թույլ չի տալիս զբաղվել աշխատանքային գործունեությամբ:
e140	Ապրանքներ և տեխնոլոգիաներ արվեստով, ստեղծագործական գործունեությամբ կամ սպորտով զբաղվելու համար Մշակութային, հանգստի ու ժամանցային և սպորտային գործունեություն իրականացնելու և այդ գործունեությունը բարելավելու համար օգտագործվող սարքավորումները, արտադրանքը և տեխնոլոգիաները, այդ թվում՝ հարմարեցված կամ հատուկ նշանակության
	0 չկա խոչընդոտ - Մշակութային, հանգստի, ժամանցային և սպորտային գործունեություն իրականացնելու և այդ գործունեությունը բարելավելու համար օգտագործվող սարքավորումների, արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված որևէ խնդիր չունի/ Մշակութային, հանգստի ու ժամանցային և սպորտային գործունեության իրականացման հետ կապված որևէ խոչընդոտ չունի/ 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - Մշակութային, հանգստի, ժամանցային և սպորտային գործունեություն իրականացնելու և այդ գործունեությունը բարելավելու համար օգտագործվող սարքավորումների, արտադրանքի և տեխնոլոգիաների, ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել, հարմարեցնել անհրաժեշտ իրեր/պարագաները և դա չի նպաստում մշակութային, հանգստի ու ժամանցային և սպորտային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - Մշակութային, հանգստի, ժամանցային և սպորտային գործունեություն իրականացնելու և այդ գործունեությունը բարելավելու համար օգտագործվող սարքավորումների, արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով կրթական գործունեության լիարժեք կատարման

Կոդը	Նկարագրություն
	և կազմակերպման համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - Մշակութային, հանգստի, ժամանցային և սպորտային գործունեություն իրականացնելու և այդ գործունեությունը բարելավելու համար օգտագործվող սարքավորումների, արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված ունի դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ, առանց դրանց խաթարվում է մշակութային, հանգստի, ժամանցային և սպորտային գործունեության իրականացումը կամ մասնակցությունը, մշտապես կարիք ունի այլ անձանց օգնության մշակութային, հանգստի, ժամանցային և սպորտային գործընթացում մասնակցելիս 4 լիակատար խոչընդոտ Մշակութային, հանգստի, ժամանցային և սպորտային գործունեություն իրականացնելու համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված ունի լիակատար խոչընդոտ, դրանց օգտագործումը չի նպաստում մշակութային, հանգստի, ժամանցային և սպորտային գործունեություն իրականացնելուն
e150	Հանրային օգտագործման շինությունների համար նախատեսված նախագծային, շինարարական և շենքային արտադրանք և տեխնոլոգիաներ, ներառյալ մուտքեր և ելքեր
	0 չկա խոչընդոտ - հանրային օգտագործման շինությունների համար նախատեսված նախագծային, շինարարական և շենքային արտադրանք և տեխնոլոգիաներ, ներառյալ ներս ու դուրս անելու համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների անհրաժեշտություն, դրանք ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված որևէ խոչընդոտ չունի 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - Հանրային օգտագործման շինությունների, ինչպես նաև շինություններից ներս և դուրս անելու համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների անհրաժեշտության, ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է քիչ թվով խոչընդոտների, սակայն կարողանում է ինքնուրույն տեղաշարժվել շենքերում և դրանցից դուրս, ինքնուրույն հաղթահարելով հանդիպող խոչընդոտները 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - հանրային օգտագործման շինությունների համար նախատեսված նախագծային, շինարարական և շենքային արտադրանք ու տեխնոլոգիաներ ներս ու դուրս անելու համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շենքային պայմաններում, և դրսում տեղաշարժվելու համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - հանրային օգտագործման շինությունների համար նախատեսված նախագծային, շինարարական և շենքային արտադրանք ու տեխնոլոգիաներ ինչպես նաև շինություններից ներս և դուրս անելու համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է դժվար հաղթահարելի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շենքային պայմաններում, և դրանցից դուրս տեղաշարժվելու համար հաճախ ունի այլ անձանց օգնության կարիք 4 լիակատար խոչընդոտ - հանրային օգտագործման շինությունների համար նախատեսված նախագծային, շինարարական և շենքային արտադրանք ու տեխնոլոգիաներ, ինչպես նաև շինություններից ներս և դուրս անելու համար

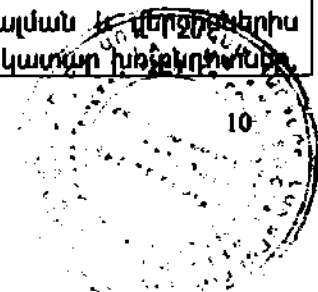
Կոդ	Նկարագրություն
	Նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված ունի լիակատար խոչընդոտ, ինչի հետևանքով լիարժեք խաթարվում է հանրային օգտագործման շինությունների և դրսում տեղաշարժվելու հնարավորությունը, ինքնուրույնությունը, մշտապես կարիք ունի այլ անձանց օգնության: Կամ՝ առողջական վիճակից ելնելով առհասարակ հանրային օգտագործման շինություններում ինչպես նաև շինություններից ներս ու դուրս չի տեղաշարժվում
e155	Սեփական տան, շինությունների համար նախատեսված նախագծային, շինարարական ու բնակարանային պայմաններ և տեխնոլոգիաներ՝ տուն կամ բնակարան ներս ու դուրս անելիս, տան կամ բնակարանի ներսում տեղաշարժվելիս պայմանների առկայությունը կամ բացակայությունը /տունը, կացարանը, շենքերի մոտքերը, շարժական և անշարժ թեքահարթակներ, շարժական դռներ, զուգարանները, խոհանոցային պահարանները, տեխնիկական և էլեկտրական սարքերը, կողմնորոշիչ ցուցանակները/
	0 չկա խոչընդոտ - շենքային կամ բնակարանային պայմաններում, ինչպես նաև շինություններից ներս և դուրս անելու համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների անհրաժեշտության, ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված որևէ խոչընդոտ չունի 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - շենքային կամ բնակարանային պայմաններում, ինչպես նաև շինություններից ներս և դուրս անելու համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների անհրաժեշտության, ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է քիչ թվով խոչընդոտների, սակայն կարողանում է ինքնուրույն տեղաշարժվել շենքային պայմաններում, բնակարանում և շենքային պայմաններից դուրս, ինքնուրույն հաղթահարելով հանդիպող խոչընդոտները 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - շենքային կամ բնակարանային պայմաններում, ինչպես նաև շինություններից ներս և դուրս անելու համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շենքային պայմաններում, բնակարաններում և դրսում տեղաշարժվելու համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - շենքային կամ բնակարանային պայմաններում, ինչպես նաև շինություններից ներս և դուրս անելու համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված հանդիպում է դժվար հաղթահարելի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շենքային պայմաններում, բնակարաններում և շենքային պայմաններից դուրս տեղաշարժվելու համար հաճախ կարիք ունի այլ անձանց օգնության 4 լիակատար խոչընդոտ - ունի շենքային կամ բնակարանային պայմաններում, ինչպես նաև շինություններից ներս և դուրս անելու համար նախատեսված արտադրանքի և տեխնոլոգիաների ձեռք բերման և/կամ օգտագործման հետ կապված լիակատար խոչընդոտ, ինչի հետևանքով լիարժեք խաթարվում է շենքային պայմաններում և դրսում տեղաշարժվելու հնարավորությունը, ինքնուրույնությունը, մշտապես կարիք ունի այլ անձանց օգնության: Կամ՝ առողջական վիճակից ելնելով առհասարակ շենքային կամ բնակարանային պայմաններում, ինչպես նաև

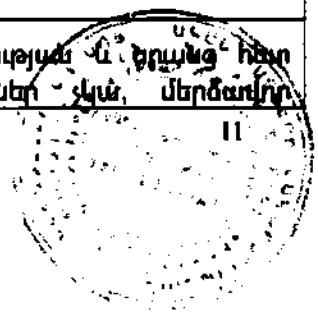
Կոդը	Նկարագրություն
	շինություններից ներս և դուրս չի տեղաշարժվում:
e225	Կլիման Օդերևութաբանական այնպիսի հատկանիշներ և փոփոխություններ, ինչպիսին է եղանակը՝ ներառյալ ջերմաստիճանը, խոնավությունը, մթնոլորտային ճնշումը, տեղումները, քամին և սեզոնային տատանումները:
	0 չկա խոչընդոտ - Կլիմայի ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված անձի գործունեության մեջ որևէ խոչընդոտներ չեն առաջանում, հանգիստ է վերաբերում ջերմաստիճանի, տեղումների սեզոնային տատանումների ցանկացած փոփոխության 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - Կլիմայի երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված հանդիպում է քիչ թվով խոչընդոտների՝ օրինակ ջերմաստիճանի տատանումները կամ տեղումները տհաճություն է պատճառում, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել հանդիպող խոչընդոտները 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - Կլիմայի երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի պատճառով որոշ չափով խանգարվում է նրա գործունեությունը կամ մասնակցությունը 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - Կլիմայի երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված հանդիպում է դժվար հաղթահարելի խոչընդոտների, ինչի պատճառով խանգարվում է անձի նյարդահոգեբանական վիճակը, առաջ են գալիս առողջական խնդիրներ /գլխացավ, անքնություն, զոգովածություն և այլն/, զգալի խանգարվում է գործունեությունը կամ մասնակցությունը 4 լիակատար խոչընդոտ Կլիմայի երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված առկա են լիակատար խոչընդոտներ, ինչի պատճառով խանգարվում է անձի նյարդահոգեբանական վիճակը, առաջ են գալիս առողջական խնդիրներ /գլխացավ, անքնություն, նյարդային ջղաձգումներ/, ամբողջովին խանգարվում է գործունեությունը կամ մասնակցությունը
e240	Լույսը Էլեկտրամագնիսական ճառագայթում, որի շնորհիվ առարկաները տեսանելի են դառնում՝ արևի լույսի կամ արհեստական լուսավորության (օրինակ՝ մոմեր, նավթի կամ պարաֆինի լամպեր, խարույկներ և էլեկտրականություն) միջոցով, և որը կարող է աշխարհի մասին օգտակար կամ չփոփոխող տեղեկատվություն հաղորդել՝ ներառյալ լուսավորվածությունը. լույսի որակը. գույների հակադրությունները
	0 չկա խոչընդոտ - Լույսի ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված անձի գործունեության մեջ որևէ խոչընդոտներ չեն առաջանում, հանգիստ է վերաբերվում ցանկացած լուսավորության 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - Լույսի ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված հանդիպում է քիչ թվով խոչընդոտների՝ օրինակ արևի կամ արհեստական լույսը տհաճություն է պատճառում, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել հանդիպող խոչընդոտները, շատ ցանկացած լույսով

Լուրդ	Նկարագրություն
	բացասական արձագանք տալը կապված է տրամադրությունից և ընդհանուր առողջական վիճակից 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - Լուսային երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի պատճառով որոշ չափով խանգարվում է նրա գործունեությունը կամ մասնակցությունը, արևի կամ արհեստական լույսի փոփոխությունից ունենում է տրամադրության անկում 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - Լուսային երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված հանդիպում է դժվար հաղթահարելի խոչընդոտների, ինչի պատճառով խանգարվում է անձի նյարդահոգեբանական վիճակը, առաջ են գալիս առողջական խնդիրներ /գլխացավ, անքնություն, գոգոլածություն և այլն/, զգալի խանգարվում է գործունեությունը կամ մասնակցությունը 4 լիակատար խոչընդոտ - Լուսային երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված առկա են լիակատար խոչընդոտներ, ինչի պատճառով խանգարվում է անձի նյարդահոգեբանական վիճակը, առաջ են գալիս առողջական խնդիրներ /գլխացավ, անքնություն, նյարդային ջղաձգումներ/, ամբողջովին խանգարվում է գործունեությունը կամ մասնակցությունը
e250	Ձայնը՝ երևույթ, որը լսվում է կամ կարող է լսվել և խոչընդոտում է անձի գործունեությանը, ինչպես օրինակ՝ շրխկոցը, զանգը, երգը, շվոցը, ճիչը կամ բզզոցը ներառյալ ձայնի ուժգնությունը, ձայնի որակը
	0 չկա խոչընդոտ - ձայնային երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված անձի գործունեության մեջ որևէ խոչընդոտներ չեն առաջանում, հանգիստ է վերաբերվում ցանկացած աղմուկի, բարձր ձայնի 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - ձայնային երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված հանդիպում է քիչ թվով խոչընդոտների՝ օրինակ շատ բարձր ձայնը, աղմուկը տհաճություն է պատճառում, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել հանդիպող խոչընդոտները, շատ ժամանակ աղմուկին բացասական արձագանք տալը կապված է տրամադրությունից և ընդհանուր առողջական վիճակից 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - ձայնային երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի պատճառով որոշ չափով խանգարվում է նրա գործունեությունը կամ մասնակցությունը 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - ձայնային երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված հանդիպում է դժվար հաղթահարելի խոչընդոտների, ինչի պատճառով խանգարվում է անձի նյարդահոգեբանական վիճակը, առաջ են գալիս առողջական խնդիրներ /գլխացավ, անքնություն, գոգոլածություն և այլն/, զգալի խանգարվում է գործունեությունը կամ մասնակցությունը 4 լիակատար խոչընդոտ - ձայնային երևույթների ընկալման և վերջիններիս ազդեցությանը արձագանքելու հետ կապված առկա են լիակատար խոչընդոտներ

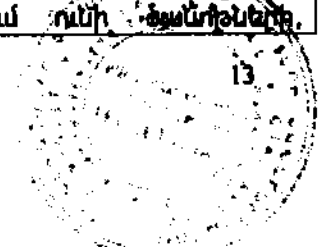

Կոդ	Նկարագրություն
	ինչի պատճառով խանգարվում է անձի նյարդահոգեբանական վիճակը, առաջ են գալիս առողջական խնդիրներ /գլխացավ, անքնություն, նյարդային ջղաձգումներ/, ամբողջովին խանգարվում է գործունեությունը կամ մասնակցությունը, անձը ընդհանրապես հրաժարվում է ներգրավվել անգամ աննշան աղմուկ ունեցող միջավայրերի հետ որևէ առնչությունից
e310	Անմիջական ընտանիքի անդամներ՝ անմիջական ընտանիքի անդամների կողմից ֆիզիկական օգնություն և հոգեբանական աջակցության առկայությունը կամ բացակայությունը
	0 չկա խոչընդոտ - անմիջական ընտանիքի անդամների կողմից ֆիզիկական օգնության և հոգեբանական աջակցության հետ կապված որևէ խոչընդոտներ չեն առաջանում, ընտանիքի անդամները աջակցող են կամ առհասարակ անձը չունի որևէ օգնության կամ աջակցության կարիք 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում շատ քիչ թվով գործողություններ իրականացնելիս հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների և ունենում է անմիջական ընտանիքի անդամների կողմից ֆիզիկական օգնության և հոգեբանական աջակցության կարիք, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում առօրյա կենսագործունեության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում կենսագործունեության հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով կենսագործունեության լիարժեք կազմակերպման համար ունի անմիջական ընտանիքի անդամների կողմից ֆիզիկական օգնության և հոգեբանական աջակցության կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ օգնությունը տրամադրվում է մասնակի կամ ոչ հաճախակի, կամ անձը չունի անմիջական ընտանիքի անդամներ 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում կենսագործունեության հետ կապված որոշ ոլորտներում հանդիպում է լուրջ խոչընդոտների, ինչի հետևանքով կենսագործունեության, հատկապես ինքնասպասարկման, տեղաշարժման, հաղորդակցման ոլորտներում ունի անմիջական ընտանիքի անդամների կողմից ֆիզիկական օգնության և հոգեբանական աջակցության պարբերական կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ օգնությունը չի տրամադրվում, կամ անձը չունի անմիջական ընտանիքի անդամներ: Արդյունքում անձի կենսագործունեությունը զգալի խանգարվում է 4 լիակատար խոչընդոտ - առօրյա կյանքում հանդիպում է կենսագործունեության հետ կապված բոլոր ոլորտներում լուրջ խոչընդոտների, ինչի հետևանքով կենսագործունեության, հատկապես ինքնասպասարկման, տեղաշարժման, հաղորդակցման, սեփական վարքը հսկելու ոլորտներում ունի անմիջական ընտանիքի անդամների կողմից ֆիզիկական օգնության և հոգեբանական աջակցության մշտական կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ օգնությունը չի տրամադրվում, կամ անձը չունի անմիջական ընտանիքի անդամներ: Արդյունքում անձի կենսագործունեությունը լիովին խանգարվում է
e315	Աջակցություն մերձավոր ազգականներից
	0 չկա խոչընդոտ - մերձավոր ազգականների աջակցություն և հարաբերությունների հետ կապված որևէ խոչընդոտներ չկան, մերձավոր

Կոդը	Եկարգագրություն
	ազգականները աջակցող են կամ առհասարակ անձը չունի որևէ օգնության կամ աջակցության կարիք, մերձավոր ազգականների հետ միշտ գտնվում է սերտ հարաբերությունների մեջ 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում շատ քիչ թվով գործողություններ իրականացնելիս հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների և ունենում է մերձավոր ազգականների աջակցության կարիք, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի խաթարում սոցիալական ոլորտում նրա առօրյա գործունեությունը, հարաբերություններ է հաստատում մերձավոր ազգականներից մի քանիսի հետ, հաճախ հանդիպում է նրանց, անհրաժեշտության դեպքում դիմում է և ստանում համապատասխան աջակցություն 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - սոցիալական շփումների և հարաբերությունների հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շփման և հաղորդակցման ոլորտներում ունի մերձավոր ազգականների կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ աջակցությունը տրամադրվում է երբեմն ունի սակավ թվով մերձավոր ազգականներ՝ 1-2 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում սոցիալական շփումների և հարաբերությունների հետ կապված հանդիպում է լուրջ խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շփման և հաղորդակցման ոլորտներում ունի մերձավոր ազգականների կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ աջակցությունը տրամադրվում է շատ հազվադեպ տրամադրվում կամ չի տրամադրվում, արդյունքում անձի կյանքի սոցիալական ոլորտը զգալի խանգարվում է 4 լիակատար խոչընդոտ - առօրյա կյանքում սոցիալական շփումների և հարաբերությունների հետ կապված ունի լիակատար խոչընդոտներ, ինչի հետևանքով շփման և հաղորդակցման ոլորտներում և առհասարակ սոցիալական կյանքում ունի մերձավոր ազգականների աջակցության կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ աջակցությունը չի տրամադրվում, հարաբերությունները մերձավոր ազգականների հետ զուտ ձևական են կամ անձը չունի մերձավոր ազգականներ: Արդյունքում անձի սոցիալական կյանքը լիովին խանգարվում է
e320	Ընկերներ՝ անձի, որոնց հետ գոյություն ունեն մոտիկ և շարունակական հարաբերություններ, որոնց բնորոշ է վստահությունը և փոխադարձ օժանդակությունը
	0 չկա խոչընդոտ - ընկերների աջակցության և ընկերների հետ հարաբերությունների հետ կապված որևէ խոչընդոտներ չկա, ընկերները աջակցող են կամ առհասարակ անձը չունի որևէ օգնության կամ աջակցության կարիք, ընկերասեր է ունի շատ ընկերներ, որոնց հետ միշտ գտնվում է ակտիվ հարաբերությունների մեջ 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում շատ քիչ թվով գործողություններ իրականացնելիս հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների և ունենում է ընկերների աջակցության կարիք, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում սոցիալական ոլորտում առօրյա գործունեության խաթարմանը, ունի քիչ թվով ընկերներ, սակայն հաճախ հանդիպում է նրանց, անհրաժեշտության դեպքում դիմում է և ստանում համապատասխան աջակցություն ընկերներից 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - սոցիալական շփումների և հարաբերությունների

Կոդ	Նկարագրություն
	հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շփման և հաղորդակցման ոլորտներում ունի ընկերների կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ աջակցությունը տրամադրվում է երբեմն, ունի սակավ թվով ընկերներ, հարևաններ՝ 1-2 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում սոցիալական շփումների և հարաբերությունների հետ կապված հանդիպում է լուրջ խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շփման և հաղորդակցման ոլորտներում ունի ընկերների կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ աջակցությունը տրամադրվում է շատ հազվադեպ, կամ անձը չունի ընկերներ, արդյունքում անձի կյանքի սոցիալական ոլորտը զգալի խանգարվում է վերջինիս հիվանդության և/կամ պատվիության պատճառով 4 լիակատար խոչընդոտ - առօրյա կյանքում սոցիալական շփումների և հարաբերությունների հետ կապված ունի լիակատար խոչընդոտներ, ինչի հետևանքով շփման և հաղորդակցման ոլորտներում, և առհասարակ սոցիալական կյանքում ունի ընկերների աջակցության կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ աջակցությունը չի տրամադրվում, հարաբերությունները ընկերների հետ զուտ ձևական են կամ անձը չունի ընկեր: Արդյունքում անձի սոցիալական կյանքը լիովին խանգարվում է
e325	Ծանոթներ, հասակակիցներ, գործընկերներ, հարևաններ և համայնքի անդամներ
	0 չկա խոչընդոտ - ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և համայնքի անդամների հետ հարաբերությունների հետ կապված որևէ խոչընդոտ չկա, անձը չունի որևէ օգնության կամ աջակցության կարիք, ունի շատ ծանոթներ, հասակակիցներ, գործընկերներ, հարևաններ, որոնց հետ միշտ գտնվում է ակտիվ հարաբերությունների մեջ 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և համայնքի անդամների հետ հարաբերություններում հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների և ունենում է նրանց աջակցության կարիքը, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի խաթարում սոցիալական ոլորտում առօրյա գործունեությանը, ունի քիչ թվով ծանոթներ, հասակակիցներ, գործընկերներ, հարևաններ և համայնքի անդամներ, հաճախ հանդիպում է նրանց, անհրաժեշտության դեպքում դիմում է և համապատասխան աջակցություն ստանում նրանցից 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - սոցիալական շփումների և հարաբերությունների հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շփման և հաղորդակցման ոլորտներում ունի ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և համայնքի անդամների կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ աջակցությունը տրամադրվում է երբեմն, ունի սակավ թվով ծանոթներ, հասակակիցներ, գործընկերներ, հարևաններ և համայնքի անդամներ 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում սոցիալական շփումների և հարաբերությունների հետ կապված հանդիպում է լուրջ խոչընդոտների, ինչի հետևանքով շփման և հաղորդակցման ոլորտներում ունի ծանոթներ,

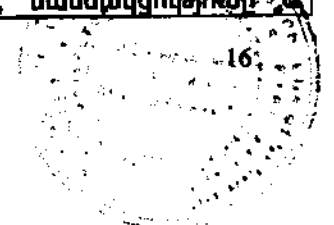

Կոդ	Նկարագրություն
	հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և համայնքի անդամների կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ աջակցությունը տրամադրվում է շատ հազվադեպ կամ անձը չունի ծանոթներ, հասակակիցներ, գործընկերներ, հարևաններ և համայնքի անդամներ, արդյունքում անձի կյանքի սոցիալական ոլորտը զգալի խանգարվում է 4 լիակատար խոչընդոտ - առօրյա կյանքում սոցիալական շփումների և հարաբերությունների հետ կապված ունի լիակատար խոչընդոտներ, ինչի հետևանքով չփման և հաղորդակցման ոլորտներում, և առհասարակ սոցիալական կյանքում ունի ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և համայնքի անդամների մշտական աջակցության կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ աջակցությունը չի տրամադրվում, հարաբերությունները ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և համայնքի անդամների հետ զուտ ձևական բնույթ են կրում: Արդյունքում անձի սոցիալական կյանքը լիովին խանգարվում է
e340	Անձնական խնամքի ծառայություններ մատուցող անձինք և անձնական օգնականներ՝ անձնական խնամք տրամադրողների, անձնական օգնականների (բացառությամբ ընտանիքի անդամների) առկայությունը և նրանց հետ ունեցած հարաբերությունները
	0 չկա խոչընդոտ - անձնական խնամք տրամադրողների, անձնական օգնականների հետ փոխհարաբերություններում որևէ խոչընդոտ չկա, վերջիններս աջակցող են կամ առհասարակ անձը չունի որևէ անձնական խնամք տրամադրողների, անձնական օգնականների օգնության կամ աջակցության կարիք 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում շատ քիչ թվով գործողություններ իրականացնելիս հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների և ունենում է անձնական խնամք տրամադրողների, անձնական օգնականների կարիք, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում առօրյա կենսագործունեության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում կենսագործունեության հետ կապված հանդիպում է որոշակի խոչընդոտների, ինչի հետևանքով կենսագործունեության լիարժեք կազմակերպման համար ունի անձնական խնամք տրամադրողների, անձնական օգնականների կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ օգնությունը պատշաճ ձևով չի տրամադրվում, կամ անձը չունի անձնական խնամք տրամադրող կամ անձնական օգնական 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - առօրյա կյանքում կենսագործունեության հետ կապված որոշ ոլորտներում հանդիպում է լուրջ խոչընդոտների, ինչի հետևանքով կենսագործունեության, հատկապես ինքնասպասարկման, տեղաշարժման, հաղորդակցման ոլորտներում ունի անձնական խնամք տրամադրողների, անձնական օգնականների կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ օգնությունը չի տրամադրվում, կամ անձը չունի անձնական խնամք տրամադրող կամ անձնական օգնական: Արդյունքում անձի կենսագործունեությունը զգալի խանգարվում է 4 լիակատար խոչընդոտ - առօրյա կյանքում հանդիպում է կենսագործունեության հետ կապված բոլոր ոլորտներում լուրջ խոչընդոտների, ինչի հետևանքով կենսագործունեության, հատկապես ինքնասպասարկման, տեղաշարժման,

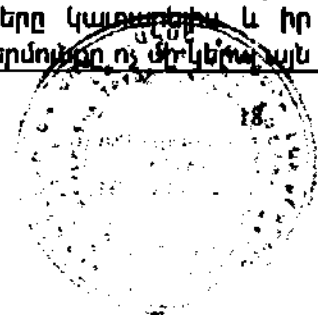
Կոդը	Եզրագրություն
	հաղորդակցման, սեփական վարքը հսկելու ոլորտներում ունի անձնական խնամք տրամադրողների, անձնական օգնականների կարիք, սակայն վերջիններիս կողմից այդ օգնությունը չի տրամադրվում, կամ անձը չունի անձնական խնամք տրամադրող կամ անձնական օգնական: Արդյունքում անձի կենսագործունեությունը լիովին խանգարվում է
e345	Անձանոթներ Անձինք, որոնք անձանոթ են կամ կապ չունեն անհատի հետ, կամ անձինք, որոնք դեռ հարաբերություն կամ կապ չեն հաստատել նրա հետ՝ ներառյալ այն անձանց, որոնց անհատը չի ճանաչում, բայց որոնք իր հետ միասին գտնվում են միևնույն միջավայրում, ինչպես, օրինակ՝ փոխարինող ուսուցիչները, աշխատակիցները կամ խնամքի ծառայություններ մատուցող անձինք
	0 չկա խոչընդոտ - անձանոթների, վերաբերմունքը դրական է, անձը ոչ մի խնդիր չունի և իր վարքագծի կամ գործողությունների վրա ոչ մի կերպ այն չի անդրադառնում 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - անձանոթների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում սոցիալական ոլորտում առօրյա գործունեության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - անձանոթների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ, ինչի պատճառով մասնակիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, առօրյա գործունեությունը խաթարվում է 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - անձանոթների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ, ինչի պատճառով զգալի խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները, մասնակցությունը, գործունեությունը և սոցիալական կյանքը 4 լիակատար խոչընդոտ - անձանոթների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս լիակատար խոչընդոտներ, ինչի պատճառով լիովին խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները, մասնակցությունը և առհասարակ սոցիալական կյանքը, օրինակ՝ հրաժարվում է տանից դուրս գալ, ստանալ որևէ ծառայություն, արդյունքում անձի սոցիալական կյանքը լիովին խանգարվում է
e355	Առողջապահության ոլորտի մասնագետներ օր՝ բժիշկների, բուժքույրերի, հոգեթերապևտների, լոգոպեդների, սուրբոլոգների, վնասվածքաբան-օրթոպեդների, բուժ-սոցիալական ծառայության աշխատողների աջակցությունը և հարաբերությունները
	0 չկա խոչընդոտ - առողջապահության ոլորտի մասնագետների վերաբերմունքը դրական է, անձը ոչ մի խնդիր չունի և իր վարքագծի կամ գործողությունների վրա ոչ մի կերպ այն չի անդրադառնում 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - առողջապահության ոլորտի մասնագետների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում սոցիալական

Կոդը	Նկարագրություն
	ուլորտում առօրյա գործունեության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - առողջապահության ոլորտի մասնագետների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ, ինչի պատճառով մասնակիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ խուսափում է առողջապահության համակարգի աջակցություն տրամադրողներից 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - առողջապահության ոլորտի մասնագետների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ, ինչի պատճառով զգալի խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ հրաժարվում է ստանալ առողջապահական աջակցություն, խիստ անհրաժեշտության դեպքում և կարճ ժամկետով 4 լիակատար խոչընդոտ - առողջապահության ոլորտի մասնագետների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս լիակատար խոչընդոտներ, ինչի պատճառով լիովին խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները, մասնակցությունը և առհասարակ սոցիալական կյանքը, օրինակ՝ հրաժարվում է ստանալ առողջապահական աջակցություն արդյունքում անձի սոցիալական կյանքը լիովին խաթարվում է
e410	Անմիջական ընտանիքի անդամների անձնական վերաբերմունքը Անմիջական ընտանիքի անդամների ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ հստակ կարծիքը և համոզմունքը՝ անձի կամ սոցիալական, տնտեսական և այլ հարցերի շուրջ, որոնք ազդում են անձի վարքագծի և գործողությունների վրա:
	0 չկա խոչընդոտ - անմիջական ընտանիքի անդամների վերաբերմունքը դրական է, անձը ոչ մի խնդիր չունի և իր վարքագծի կամ գործողությունների վրա ոչ մի կերպ այն չի անդրադառնում 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - անմիջական ընտանիքի անդամների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում սոցիալական ուլորտում առօրյա գործունեության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - անմիջական ընտանիքի վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ, ինչի պատճառով մասնակիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ խուսափում է մասնակցել որոշումների կայացմանը տնտեսական և այլ հարցերի շուրջ 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - անմիջական ընտանիքի անդամների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ, ինչի պատճառով զգալի խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ հրաժարվում է մասնակցել որևէ հարցի շուրջ քննարկմանը, հստակ ասել իր կարծիքը սոցիալական և տնտեսական հարցերի շուրջ 4 լիակատար խոչընդոտ - անմիջական ընտանիքի անդամների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս լիակատար խոչընդոտներ, ինչի պատճառով լիովին խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները, մասնակցությունը և

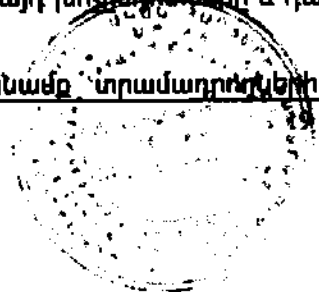

Կոդը	Նկարագրություն
	առհասարակ սոցիալական կյանքը
e415	Մերձավոր ազգականների անձնական վերաբերմունքը
	0 չկա խոչընդոտ –մերձավոր ազգականների անձնական վերաբերմունքը դրական է, անձը ոչ մի խնդիր չունի և իր վարքագծի կամ գործողությունների վրա ոչ մի կերպ այն չի անդրադառնում 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ- մերձավոր ազգականների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի խաթարում սոցիալական ոլորտում առօրյա գործունեությունը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - մերձավոր ազգականների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս խոչընդոտներ, ինչի պատճառով մասնակիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - մերձավոր ազգականների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ, ինչի պատճառով զգալի խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ հրաժարվում է մասնակցել քաղաքական, տնտեսական հարցերի շուրջ քննարկումներին, ասել իր կարծիքը 4 լիակատար խոչընդոտ - մերձավոր ազգականների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս լիակատար խոչընդոտներ, ինչի պատճառով լիովին խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները, մասնակցությունը և առհասարակ սոցիալական կյանքը
e420	Ընկերների անձնական վերաբերմունքը, որն ազդում է անձի վարքագծի և գործողությունների վրա
	0 չկա խոչընդոտ – ընկերների անձնական վերաբերմունքը դրական է, անձը ոչ մի խնդիր չունի, իր վարքագծի և գործողությունների վրա վերջիններիս վերաբերմունքը ոչ մի կերպ չի անդրադառնում կամ անձը ընկերներ չունի 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ-ընկերների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս մասնակի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի խանգարում սոցիալական, տնտեսական կամ քաղաքական ոլորտում առօրյա գործունեությանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - ընկերների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ ինչի պատճառով մասնակիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ խուսափում է ընկերների հետ առնչություն ունենալուց 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - ընկերների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ, ինչի պատճառով զգալի խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ չի գանկանում շփվել ընկերների հետ և անհաջողությունների մեջ

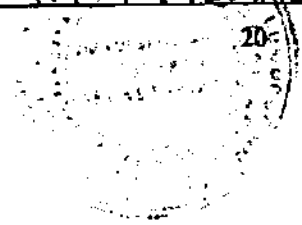
Կոդը	Եկարագրություն
	ամբողջովին մեղադրում է ընկերներին 4 լիակատար խոչընդոտ - ընկերների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս լիակատար խոչընդոտներ ինչի պատճառով լիովին խանգարվում է անձի գործունեությունը, վարքագիծը և մասնակցությունը սոցիալական, տնտեսական կամ քաղաքական ոլորտում, օրինակ՝ անձը դադարում է շփվել ընկերների հետ
e425	Ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և հասարակության անդամների վերաբերմունքը՝ ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և հասարակության անդամների վերաբերմունքը, որն ազդում է անձի վարքագծի կամ գործողությունների վրա
	0 չկա խոչընդոտ - ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և հասարակության անդամների վերաբերմունքը դրական է, անձը ոչ մի խնդիր չունի և իր վարքագծի կամ գործողությունների վրա ոչ մի կերպ այն չի անդադարեցնում 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և հասարակության անդամների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտների անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում սոցիալական ոլորտում առօրյա գործունեության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և հասարակության անդամների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ, ինչի պատճառով մասնակիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ խուսափում է մասնակցել մարդաշատ միջոցառումների, խուսափում է աշխատանք փնտրելուց և այլն 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և հասարակության անդամների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ, ինչի պատճառով զգալի խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ հրաժարվում է մասնակցել մարդաշատ միջոցառումների, խիստ անհրաժեշտության դեպքում կարող է մասնակցել շատ կարճ ժամանակով 4 լիակատար խոչընդոտ - ծանոթների, հասակակիցների, գործընկերների, հարևանների և հասարակության անդամների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս լիակատար խոչընդոտներ, ինչի պատճառով լիովին խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները, մասնակցությունը և առհասարակ սոցիալական կյանքը, օրինակ՝ հրաժարվում է տանից դուրս գալ և մասնակցել որևէ միջոցառման; արդյունքում անձի սոցիալական կյանքը լիովին խանգարվում է
e430	Ղեկավար անձանց վերաբերմունքը՝ ղեկավար անձանց վերաբերմունքը, որն ազդում է անձի վարքագծի և գործողությունների վրա
	0 չկա խոչընդոտ - ղեկավար անձանց վերաբերմունքը դրական է, անձը ոչ մի խնդիր չունի իր աշխատանքային պարտականությունները կատարելու և իր վարքագծի կամ գործողությունների վրա վերջինիս վերաբերմունքը ոչ մի կերպ այն

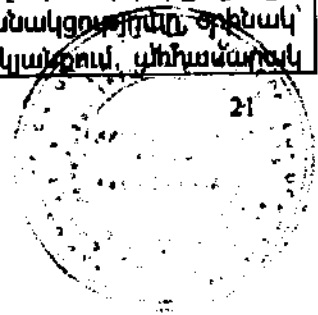
Կոդը	Լիարժեքություն
	չի անդրադառնում; կամ անձը չի աշխատում և ղեկավար անձ չունի 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - ղեկավար անձանց վերաբերմունքի պատճառով աշխատանքային գործունեության հետ կապված առաջ են գալիս մասնակի խոչընդոտներ աշխատանքային պարտականությունները կատարելիս անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում աշխատանքային, սոցիալական, տնտեսական կամ քաղաքական ոլորտում առօրյա գործունեության խթանմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - ղեկավար անձանց վերաբերմունքի պատճառով աշխատանքային գործունեության հետ կապված առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ աշխատանքային պարտականությունները կատարելիս, ինչի պատճառով մասնակիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ խուսափում է պարտականություններ ստանձնելուց, ղեկավար անձանց հետ առնչություն ունենալուց 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - ղեկավար անձանց վերաբերմունքի պատճառով աշխատանքային գործունեության հետ կապված առաջ են գալիս դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ աշխատանքային պարտականությունները կատարելիս, ինչի պատճառով զգալի խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ չի ցանկանում աշխատանքի գնալ, մտածում է միայն աշխատանքից դուրս գալու մասին, իր ծախսողումների և անհաջողությունների մեջ ամբողջովին մեղադրում է ղեկավար անձանց 4 լիակատար խոչընդոտ - ղեկավար անձանց վերաբերմունքի պատճառով աշխատանքային գործունեության հետ կապված առաջ են գալիս լիակատար խոչընդոտներ աշխատանքային պարտականությունները կատարելիս, ինչի պատճառով փոքրիկ խանգարվում է անձի աշխատանքային գործունեությունը, վարքագիծը և մասնակցությունը, օրինակ՝ անձը դուրս է գալիս աշխատանքից և հրաժարվում է աշխատել; արդյունքում անձի աշխատանքային գործունեությունը դադարում է
e440	Անձնական խնամք տրամադրողների և անձնական օգնականների վերաբերմունքը՝ անձնական խնամքի ծառայություն մատուցող անձանց և անձնական օգնականների ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ կոնկրետ կարծիքը և համոզմունքը անձի կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ազդում են վարքագծի և գործողությունների վրա:
	0 չկա խոչընդոտ - անձնական խնամք տրամադրողների և անձնական օգնականների վերաբերմունքը դրական է, անձը գոհ է նրանց վերաբերմունքից, իր վարքագծի կամ գործողությունների վրա անձնական խնամք տրամադրողների և անձնական օգնականների վերաբերմունքը ոչ մի կերպ չի անդրադառնում, կամ անձը սույն ծառայության կարիքը չունի 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - անձնական խնամք տրամադրողների և անձնական օգնականների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում անձի գործունեության խթանմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - անձնական խնամք տրամադրողների և

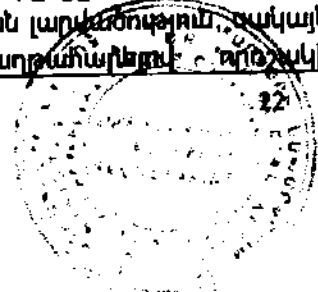
Կոդ	Նկարագրություն
	անձնական օգնականների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս զգալի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործունեության և մասնակցության մեջ, ինչի պատճառով մասնակիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, սահմանափակվում գործունեությունը և մասնակցությունը, անձը բարդությամբ վրավում է, ծառայությունից օգտվում ըստ անհրաժեշտության և կարճատև 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - անձնական խնամք տրամադրողների և անձնական օգնականների անձնական վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործունեության և մասնակցության մեջ, ինչի պատճառով զգալիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, սահմանափակվում գործունեությունը և մասնակցությունը, օրինակ՝ հրաժարվում կամ չի ցանկանում օգտվել ծառայությունից, սակայն դիմում է ծայրահեղ անհրաժեշտության ժամանակ 4 լիակատար խոչընդոտ - անձնական խնամք տրամադրողների և անձնական օգնականների վերաբերմունքի պատճառով առաջ են գալիս լիակատար խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, ինչի պատճառով լիովին խանգարվում է անձի վարքագիծը, սահմանափակվում գործողությունները և մասնակցությունը, ինչպես նաև վատթարանում է առողջական վիճակը, օրինակ՝ կտրականապես հրաժարվում է ծառայություն ստանալուց, դիմում է միայն այլ անձանց հարկադրմամբ
450	Առողջապահության ոլորտի մասնագետների անձնական վերաբերմունքը՝ առողջապահության ոլորտի մասնագետների վերաբերմունքը, կոնկրետ կարծիքը, համոզմունքը ընդհանուր կամ որևէ հարցի մասին, որոնք ազդում են անձի վարքագծի կամ գործողությունների վրա
	0 չկա խոչընդոտ - առողջապահության ոլորտի մասնագետների անձնական վերաբերմունքը դրական է, անձը գոհ է վերջիններիս վերաբերմունքից, ոչ մի խնդիր չունի վերջիններիս հետ և իր վարքագծի կամ գործողությունների վրա վերջիններիս վերաբերմունքը ոչ մի կերպ չի անդրադառնում 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - առողջապահության ոլորտի մասնագետների անձնական վերաբերմունքի պատճառով բուժհաստատություններ դիմելիս առաջ են գալիս մասնակի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում բժշկական, վերականգնողական և հարակից ոլորտներում անձի գործունեության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - առողջապահության ոլորտի մասնագետների անձնական վերաբերմունքի պատճառով բուժհաստատություններ դիմելիս առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, ինչի պատճառով մասնակիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ խուսափում է բժշկի դիմելուց կամ ցանկացած բժշկական հետազոտություն անցնելուց, վերականգնողական ծառայություն ստանալուց 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - առողջապահության ոլորտի մասնագետների անձնական վերաբերմունքի պատճառով բուժհաստատություններ դիմելիս առաջ են գալիս դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, ինչի պատճառով զգալի խանգարվում է անձի վարքագիծը,

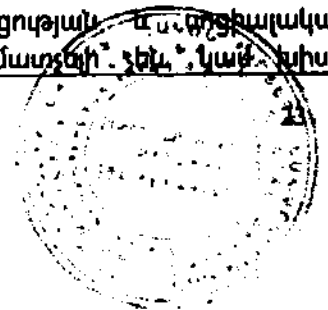
Կոդ	Նկարագրություն
	գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ հրաժարվում կամ չի ցանկանում բժշկի դիմելուց կամ ցանկացած բժշկական հետազոտություն անցնելուց, վերականգնողական ծառայություն ստանալուց, սակայն դիմում է ծայրահեղ անհրաժեշտության ժամանակ 4 լիակատար խոչընդոտ - առողջապահության ոլորտի մասնագետների անձնական վերաբերմունքի պատճառով բուժհաստատություններ դիմելիս առաջ են գալիս լիակատար խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, ինչի պատճառով լիովին խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, ինչպես նաև վատթարանում է առողջական վիճակը, օրինակ՝ կտրականապես հրաժարվում է բժշկի դիմելուց կամ ցանկացած բժշկական հետազոտություն անցնելուց, վերականգնողական ծառայություն ստանալուց, դիմում է միայն այլ անձանց հարկադրմամբ
e460	Հասարակության վերաբերմունքը՝ հասարակության, սոցիալական խմբի անձանց ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ կոնկրետ վերաբերմունքը, որոնք ազդում են խմբի կամ անձի վարքագծի կամ գործողությունների վրա
	0 չկա խոչընդոտ - հասարակության, սոցիալական առանձին խմբերի վերաբերմունքը դրական է, անձը բավարարված է վերջիններիս վերաբերմունքից, ոչ մի խնդիր չունի վերջիններիս հետ և իր վարքագծի կամ գործողությունների վրա վերջիններիս վերաբերմունքը ոչ մի կերպ չի անդադարեցնում 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - հասարակության, սոցիալական առանձին խմբերի վերաբերմունքի պատճառով հասարակական կյանքում մասնակցություն ունենալիս առաջ են գալիս մասնակի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, սակայն կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել այդ խոչընդոտները և դա չի նպաստում նրա սոցիալական դերերի և գործունեության խաթարմանը 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - հասարակության, սոցիալական առանձին խմբերի վերաբերմունքի պատճառով հասարակական կյանքում առաջ են գալիս որոշակի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, ինչի պատճառով մասնակիորեն խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը սոցիալական կյանքում, օրինակ՝ խուսափում է հասարակական հանդիպումներից, խնջույքներից, միջոցառումներից 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - հասարակության, սոցիալական առանձին խմբերի վերաբերմունքի պատճառով հասարակական կյանքում մասնակցելիս առաջ են գալիս դժվար հաղթահարելի խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, ինչի պատճառով զգալի խանգարվում են անձի սոցիալական դերերը, վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ հրաժարվում կամ չի ցանկանում մասնակցել սոցիալական կյանքում, խիստ անհրաժեշտության դեպքում կարող է շատ կարճատև մասնակցություն ունենալ 4 լիակատար խոչընդոտ - հասարակության, սոցիալական առանձին խմբերի վերաբերմունքի պատճառով հասարակական կյանքում մասնակցելիս առաջ են գալիս լիակատար խոչընդոտներ անձի վարքագծի, գործողությունների և մասնակցության մեջ, ամբողջովին խանգարվում են սոցիալական դերերը, լիովին խանգարվում է անձի վարքագիծը, գործողությունները և մասնակցությունը, օրինակ՝ կտրականապես հրաժարվում է մասնակցել սոցիալական կյանքում, անհրաժեշտությամբ

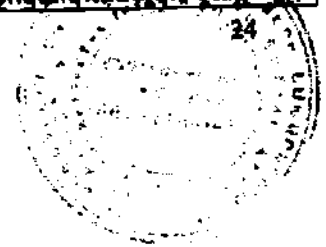
Կոդ	Նկարագրություն
	որևէ միջոցառման չի մասնակցում, տանից դուրս չի գալիս
e510	Սպառողական ապրանքների արտադրության համար նախատեսված ծառայությունները, համակարգերը և այդ ոլորտի քաղաքականությունը Ծառայություններ, համակարգեր և քաղաքականություն, որոնց միջոցով կարգավորվում և կազմակերպվում է մարդկանց կողմից սպառվող կամ օգտագործվող ապրանքների և արտադրանքի արտադրությունը, օրինակ շարժվելու, փոխադրման, աշխատանքի ու տնային գործերի համար օգտագործվող արտադրանք ու տեխնոլոգիաներ, բացառությամբ հաղորդակցության, կրթության և վերապատրաստման ծառայությունների
	0 չկա խոչընդոտ - քաղաքականությունը նպաստում է մարդկանց կողմից սպառվող կամ օգտագործվող ապրանքների արտադրությանը, ապրանքները և ծառայություններն առկա են: 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - քաղաքականությունը մասնակի է նպաստում մարդկանց կողմից սպառվող կամ օգտագործվող ապրանքների և արտադրանքի արտադրությանը, ապրանքները և ծառայությունները մատչելի չեն, սակայն անձը կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել առկա խոչընդոտները 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - քաղաքականությունը երբեմն է նպաստում մարդկանց կողմից սպառվող կամ օգտագործվող ապրանքների և արտադրանքի արտադրությանը, մատչելի ապրանքները և ծառայությունները բավարար չեն, անձը ունի զգալի խոչընդոտներ սպառողական ապրանքների և արտադրանքի օգտագործման հետ կապված, ինչը բերում է անձի առօրյա կենսագործունեության խանգարման, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք: 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - քաղաքականությունը հազվադեպ է նպաստում մարդկանց կողմից սպառվող կամ օգտագործվող ապրանքների և արտադրանքի արտադրությանը, մատչելի ապրանքներ և ծառայություններ գրեթե չկան, անձը ունի զգալի խոչընդոտներ սպառողական ապրանքների և արտադրանքի օգտագործման հետ կապված, ինչը բերում է անձի առօրյա կենսագործունեության խանգարման, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մշտական օգնության կարիք: 4 փակատար խոչընդոտ - քաղաքականությունը ամենևին չի նպաստում մարդկանց կողմից սպառվող կամ օգտագործվող ապրանքների և արտադրանքի արտադրությանը, մատչելի ապրանքներ և ծառայություններ առհասարակ չկան, անձը ունի անհաղթահարելի խոչընդոտներ սպառողական ապրանքների և արտադրանքի օգտագործման հետ կապված, առհասարակ խանգարվում են անձի գործողությունները և մասնակցությունը սոցիալական տարբեր ոլորտներում
e540	Տրանսպորտային ծառայություններ, համակարգեր՝ տրանսպորտային ծառայության կամ միջոցի առկայությունը և մատչելիությունը
	0 չկա խոչընդոտ - տրանսպորտային ծառայություններից, փոխադրամիջոցներից օգտվելիս անձը որևէ խնդիր չունի, կամ չունի օգտվելու անհրաժեշտություն 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - հանրային փոխադրամիջոցը հարմարավետ չէ, ծանրաբեռնված է, առաջացնում է ֆիզիկական և հոգեկան լարվածություն, սակայն անձը կարողանում է ինքնուրույն օգտվել հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մշտական օգնության կարիք:

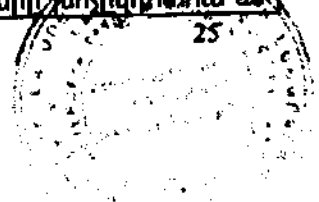
Կոդ	Նկարագրություն
	դժվարություններ տրանսպորտ բարձրանալիս և իջնելիս, երկար ճանապարհ գնալիս 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - հանրային փոխադրամիջոցը հարմարավետ չէ, ծանրաբեռնված է, առաջացնում է ֆիզիկական և հոգեկան լարվածություն, անձը չի կարողանում ինքնուրույն օգտվել և հաղթահարել առկա խոչընդոտները, սակայն այլ անձանց օգնությամբ կարողանում է հաղթահարել առկա խոչընդոտները և տեղաշարժվել անձնական մեքենայով կամ տաքսիով 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - հանրային փոխադրամիջոցից անձը առհասարակ օգտվել չի կարողանում վերջինիս անհարմարավետության պատճառով չի կարողանում ինքնուրույն օգտվել հանրային փոխադրամիջոցից, միայն այլ անձի օգնությամբ կարողանում է դժվարությամբ օգտվել հանրային փոխադրամիջոցներից անձնական մեքենայից կամ տաքսիից կարճ տարածություններ անցնելու համար, պարտադիր կերպով ունի այլ անձի ուղեկցության կարիք 4 լիակատար խոչընդոտ - հանրային փոխադրամիջոցից անձը առհասարակ օգտվել չի կարողանում վերջինիս անհարմարավետության, ծանրաբեռնվածության և հարմարեցված չլինելու պատճառով
«570	Սոցիալական ապահովության ծառայություններ, համակարգեր՝ պետական աջակցության և սոցիալական ապահովության ծառայությունների առկայությունը և մատչելիությունը, որոնց նպատակն է աջակցություն ապահովել /նպաստ, և այլն/
	0 չկա խոչընդոտ - պետական աջակցության և սոցիալական ապահովության ծառայությունները մատչելի են, ապահովում են, որպեսզի անձի առօրյա կենսագործունեությունը լինի լիարժեք, կենսապայմանները՝ բարեկեցիկ, կամ անձը չունի այդ ծառայություններից օգտվելու անհրաժեշտություն: 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - պետական աջակցության և սոցիալական ապահովության ծառայությունները դժվարամատչ են, լիովին չեն ապահովում, որպեսզի անձի առօրյա կենսագործունեությունը լինի լիարժեք, սակայն անձը կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել առկա դժվարություններն ու դա չի հանգեցնում առօրյա գործունեության կամ սոցիալական այլ ոլորտում խանգարմանը: 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - պետական աջակցության և սոցիալական ապահովության ծառայությունները դժվարամատչ են կամ անբավարար, ինչը բերում է անձի առօրյա կենսագործունեության խանգարման, խանգարվում են անձի գործողությունները և մասնակցությունը սոցիալական տարբեր ոլորտներում, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք: 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - պետական աջակցության և սոցիալական ապահովության ծառայությունները դժվարամատչ են կամ խիստ անբավարար, ինչը բերում է անձի առօրյա կենսագործունեության լուրջ խանգարման, զգալի խանգարվում են անձի գործողությունները և մասնակցությունը սոցիալական տարբեր ոլորտներում, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մշտական օգնության կարիք: 4 լիակատար խոչընդոտ - պետական աջակցության և սոցիալական ապահովության ծառայությունները առհասարակ մատչելի չեն, կամ խիստ

Կոդը	Նկարագրություն
	անբավարար, ինչը բերում է անձի առօրյա կենսագործունեության լիակատար խանգարման, առհասարակ խանգարվում են անձի գործողությունները և մասնակցությունը սոցիալական տարբեր ոլորտներում, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մշտական օգնության կարիք:
e580	Առողջապահական ծառայություններ՝ առողջապահական ծառայությունների, համակարգերի առողջական խնդիրների կանխարգելման, բուժման, վերականգնողական բուժման և առողջ ապրելակերպի խթանման համար առկա ծառայությունների առկայությունը և մատչելիությունը
	0 չկա խոչընդոտ - առողջապահական ծառայությունները մատչելի են, լիարժեք ապահովում են անձին անհրաժեշտ բուժական և կանխարգելիչ միջոցառումները, կամ անձը չունի այդ ծառայություններից օգտվելու անհրաժեշտություն: 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - առողջապահական ծառայությունները դժվարամատչ են, լիովին չեն ապահովում անձին անհրաժեշտ բուժական և կանխարգելիչ միջոցառումները, սակայն անձը կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել առկա դժվարությունները և դա չի բերում առողջական վիճակի վատթարացման: 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - առողջապահական ծառայությունները դժվարամատչ են կամ անբավարար, չեն ապահովում անձին անհրաժեշտ բուժական և կանխարգելիչ միջոցառումները, ինչը բերում է անձի առողջական վիճակի վատթարացման, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք: 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - առողջապահական ծառայությունները խիստ դժվարամատչ են կամ անբավարար, մեծամասամբ չեն ապահովում անձին անհրաժեշտ բուժական և կանխարգելիչ միջոցառումները, ինչը բերում է անձի առողջական վիճակի լուրջ վատթարացման, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մշտական օգնության կարիք: 4 լիակատար խոչընդոտ - առողջապահական ծառայությունները առհասարակ մատչելի չեն, կամ խիստ անբավարար, ինչը բերում է անձի առողջական վիճակի խիստ վատթարացման՝ ընդհուպ մինչև կյանքին վտանգ սպառնացող իրավիճակներ, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մշտական օգնության կարիք:
e585	Կրթության և վերապատրաստման ծառայություններ, համակարգեր՝ կրթության, վերապատրաստման, մասնագիտական հմտությունների ձեռք բերման, պահպանման և կատարելագործման հետ կապված ծառայությունների մատչելիությունը
	0 չկա խոչընդոտ - կրթության և վերապատրաստման ծառայությունները մատչելի են, լիարժեք ապահովում են անձին համապատասխան կրթություն ստանալու համար անհրաժեշտ միջոցառումների ծավալը, կամ անձը չունի այդ ծառայություններից օգտվելու անհրաժեշտություն: 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - կրթության և վերապատրաստման ծառայությունները դժվարամատչ են, լիովին չեն ներառում անձին անհրաժեշտ կրթական, վերապատրաստման, մասնագիտական հմտությունների ձեռք բերման, պահպանման և կատարելագործման հետ կապված միջոցառումները:

Կոդ	Նկարագրություն
	սակայն անձը կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել առկա դժվարությունները ինքնուսուցման միջոցով: 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - կրթության և վերապատրաստման ծառայությունները դժվարամատչ են կամ անբավարար, չեն ներառում անձին անհրաժեշտ կրթական, վերապատրաստման, մասնագիտական հմտությունների ձեռք բերման, պահպանման և կատարելագործման հետ կապված միջոցառումների ծավալը, ինչը բերում է անձի կրթություն ստանալու հետ կապված խնդիրների, մասնագիտական հմտությունների որոշակի կորստի, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կարիք: 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - կրթության և վերապատրաստման ծառայությունները խիստ դժվարամատչ են կամ անբավարար, մեծամասամբ չեն ներառում անձին անհրաժեշտ կրթական, վերապատրաստման, մասնագիտական հմտությունների ձեռք բերման, պահպանման և կատարելագործման հետ կապված միջոցառումների ծավալը, ինչը բերում է անձի կրթություն ստանալու հետ կապված լուրջ խնդիրների, մասնագիտական հմտությունների կորստի, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մշտական օգնության կարիք: 4 լիակատար խոչընդոտ - կրթության և վերապատրաստման ծառայությունները առհասարակ մատչելի չեն, կամ խիստ անբավարար, չեն ներառում անձին անհրաժեշտ կրթական, վերապատրաստման, մասնագիտական հմտությունների ձեռք բերման, պահպանման և կատարելագործման հետ կապված միջոցառումների նվազագույն ծավալը ինչը բերում է անձի կրթություն ստանալու հետ կապված լուրջ խնդիրների, մասնագիտական հմտությունների կորստի, անձը գործնականորեն զրկված է կրթություն ստանալու հնարավորությունից, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար ունի այլ անձանց մշտական օգնության կարիք:
e590	Աշխատանքի և զբաղվածության ծառայությունները, համակարգերը և այդ ոլորտի քաղաքականությունը՝ ծառայություններ, համակարգեր և քաղաքականություն որոնք վերաբերվում են գործազուրկ, այլ աշխատանք փնտրող անձանց համար աշխատանք գտնելուն և/կամ արդեն աշխատող անձանց օժանդակելուն
	0 չկա խոչընդոտ - աշխատանքի և զբաղվածության ծառայությունները մատչելի են, լիարժեք ապահովում են անձին աշխատելու, համապատասխան աշխատանք ձեռք բերելու կամ պահպանելու հնարավորությունը, կամ անձը չունի այդ ծառայություններից օգտվելու անհրաժեշտություն: 1 թեթև աստիճանի խոչընդոտ - աշխատանքի և զբաղվածության ծառայությունները հիմնականում հասանելի են, առկա են քիչ թվով խոչընդոտներ. անձը կարողանում է ինքնուրույն հաղթահարել առկա դժվարությունները աշխատանք փնտրելիս կամ այն պահպանելիս: 2 միջին աստիճանի խոչընդոտ - աշխատանքի և զբաղվածության ծառայությունները մատչելի չեն, աշխատաժամանակը երկար է, ֆիզիկական և/կամ մտավոր ծանրաբեռնվածությունը շատ, առկա դժվարությունները խոչընդոտում են անձի առաջխաղացմանը, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար անձն ունի այլ անձանց մասնակի օգնության կամ խելամիտ հարմարեցումների կարիք: 3 ծանր աստիճանի խոչընդոտ - աշխատանքի և զբաղվածության ծառայությունները մատչելի չեն, աշխատաժամանակը երկար է, ֆիզիկական և/կամ մտավոր ծանրաբեռնվածությունը շատ, առկա դժվարությունները խոչընդոտում են

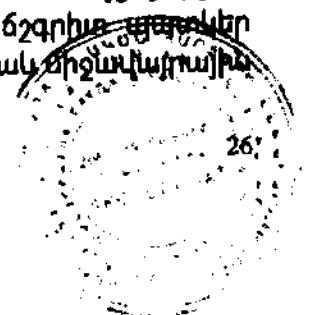

Կոդը	Նկարագրություն
	անձի առաջխաղացմանը, առկա խոչընդոտները հաղթահարելու համար անձն ունի այլ անձանց մշտական օգնության կարիք: 4 լիակատար խոչընդոտ - աշխատանքի և զբաղվածության ծառայությունները մատչելի չեն, աշխատաժամանակը երկար է, ֆիզիկական և/կամ մտավոր ծանրաբեռնվածությունը շատ, անձը գործնականորեն զրկված է աշխատանք կամ զբաղվածության ծառայություն ստանալու հնարավորությունից, աշխատանքի ծավալը բերում է անձի աշխատանք ստանալու կամ այն պահպանելու հետ կապված լուրջ խնդիրների:

**Միջավայրային գործոնների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրման
հարցաշար միջավայրային գործոնները գնահատող մասնագետի համար**

Ծանուցում. Այս հարցաշարը նպատակ ունի մանրամասն տեղեկատվություն հավաքագրել ֆունկցիոնալության գնահատում անցնող անձի միջավայրի, ընտանիքի կազմի, ընտանեկան կապերի ու փոխհարաբերությունների, իր համայնքում, ուսումնական հաստատությունում կամ աշխատավայրում ունեցած մասնակցության և անձի գործունեության և մասնակցությանը նպաստող և խոչընդոտող գործոնների մասին: Հարցաշարի միջոցով ստացված տեղեկատվությունը՝ անձի կողմից լրացված Ինքնագնահատման թերթիկի հետ միասին, հիմք կհանդիսանան ձևավորելու անձի սոցիալական պատմությունը, կօգնեն ֆունկցիոնալության գնահատման ամփոփաթեթը մշակող մասնագետին ընտրելու ԱՀԿ ՖՄԴ ծածկագրերը, իսկ գնահատող հանձնաժողովի համար ուղղորդող կլինեն որոշելու անձին անհրաժեշտ ծառայությունները:

Հարցաշարը լրացվում է գնահատում անցնող անձի կամ նրա օրինական ներկայացուցչի հետ հարցազրույցի հիման վրա, լսելով անձի տեսակետը իր միջավայրի ունեցած դրական կամ բացասական ազդեցության մասին: Հնարավոր է հարցաշարը լրացնել կամ հեռախոսով կամ անձի կողմից ՄՍԾՏԿ այցելության ժամանակ, սակայն գերադասելի է առավել ամբողջական և ճշգրիտ պատկեր ստանալու համար կատարել տնայց, որի դեպքում կավելանան նաև միջավայրային գործոնները գնահատող մասնագետի դիտարկումները:

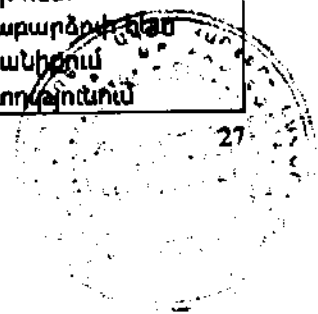
Յուցում միջավայրային գործոնները գնահատող մասնագետին՝ պարզ և մատչելի բացատրել ֆունկցիոնալության գնահատման համար դիմած անձին/ներ օրինական ներկայացուցին, սույն հարցազրույցի նպատակը և հավաքագրված տեղեկատվության օգտագործման եղանակը: Հաշվի առնելով, որ հարցերը նախատեսված են գնահատում անցնող անձի հետ հարցազրույցի համար, եթե հարցերին պատասխանողը նրա օրինական ներկայացուցիչն է, հարցերը տալիս նշեք գնահատվող անձի անունը և հարցերի ձևակերպումը փոխեք գնահատվող անձի տեսանկյունից:

Մաս 1: Անձնական տվյալներ

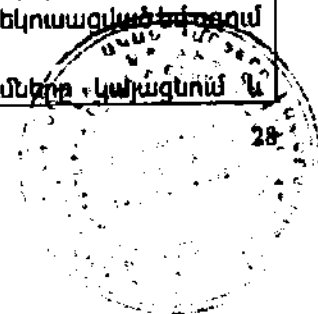
1. Գնահատվող անձի անունը, ազգանունը		
2. Ծննդյան օր, ամիս տարի	// //	
3. Սեռը	• Իգական	• Արական
4. ՀԾՀ կամ անձը հաստատող փաստաթղթի համարը		
5. Հարցազրույցի ամսաթիվը	// //	
6. Հարցազրույցի իրականացման եղանակը	• Տեսյոց • Հեռախոսային հարցազրույց • Այցելություն ՄՄԾՏԿ	
7. Հարցերին պատասխանողը	• Գնահատվող անձը • Գնահատվող անձի օրինական ներկայացուցիչը	
8. Հարցազրույց անցկացնող մասնագետի ծածկագիրը		

Մաս 2: Ընտանեկան կարգավիճակ, ընտանիքի կազմ, ընտանիքի միջավայրի ազդեցությունը

1. Գնահատվող անձի ամուսնական կարգավիճակը Յուցում. Հարցազրույցավար, այս տեղեկատվությունն առկա է անձի Ինքնագնահատման թերթիկում, հարցազրույցի ժամանակ վերահաստատվեք կարգավիճակը: Նշեք «անչափահաս է» տարբերակը և անցեք հաջորդ հարցին, եթե անձը երեխա է, իսկ եթե անձը չափահաս է ուղղեք հարցը անձին, կամ ներկայացուցին - Ինչպիսի՞ն է Ձեր ամուսնական կարգավիճակը	• Անչափահաս է • Ամուսնացած չէ, չի ցանկանում դեռ • Ամուսնացած չէ, չի կարողանում առողջական խնդրից ելնելով • Ամուսնացած է • Ամուսնալուծված է առողջական խնդրի պատճառով • Ամուսնալուծված է միևնույն առողջական խնդրի առաջանալով • Այրի է • Այլ
2. Գնահատվող անձի ընտանիքի կազմը: Յուցում. Հարցազրույցավար, նշեք միայն մեկ պատասխան, անգամ եթե անձը ապրում է բազմանդամ ընտանիքում: Հարցի նպատակն է հասկանալու ով է տան անդամներից	• Ապրում է միայնակ • Ապրում է ծնողների հետ • Ապրում է միակ/մեկ ծնողի հետ • Ապրում է կնոջ/ամուսնու հետ • Ապրում է երեխայի/ների հետ • Ապրում է տատիկի/պապիկի հետ • Ապրում է խնամակալի/հոգաբարձուի հետ • Ապրում է խնամատար ընտանիքում • Ապրում է խնամքի հաստատությունում

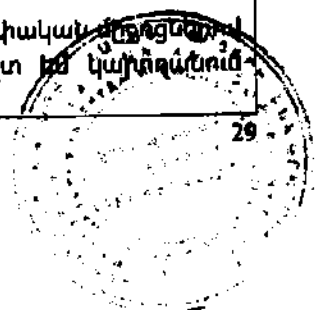
անմիջապես պատասխանաբար անձի խնամքի/աջակցության համար: Եթե անձը խնամքի հաստատությունում է, առանց հարցեր փալու, կարարեք համապատասխան նշումը և անցեք հաջորդ հարցին:- Ո՞ւմ հետ եք ապրում/	" Այլ _____
3. Ընտանիքի անդամների թիվը Ցուցում. Հարցազրուցավար, հարցրեք քանի մարդ է մշտապես ապրում անձի հետ, անգամ եթե ընտանիքի անդամներից բացակայում են, բանակում են, գործողման են կամ ժամանակավոր տեղափոխվել են այլ վայր: Հստակեցրեք երեխաների, տարեցների և հաշմանդամություն ունեցող անդամների թիվը: - Քանի՞ անդամ ունի ընտանիքը, քանի՞սն են .	• Ընդհանուր _____ • Մինչև 5 տարեկան երեխաների թիվը _____ • 5-18 տարեկան երեխաների թիվը _____ • Տարեցների թիվը _____ • Հաշմանդամություն ունեցող անձանց թիվը _____
4. Հաշվի առնելով Ձեր առողջական խնդիրը, կենսագործունեության սահմանափակումները, որքանո՞վ է ձեր ընտանիքի անդամների խնամքը և օգնությունը կարևոր ձեր առօրյա կյանքը կազմակերպելու համար (e310) Ցուցում. Հարցազրուցավար, կարարեք նշումներ բաժնում ձեր դիրքավորումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	" Շատ կարևոր է և ստանում եմ անհրաժեշտ օգնությունը և խնամքը իմ առօրյա կյանքը կազմակերպելու համար " Շատ կարևոր է, բայց տան անդամները չեն կարող այդքան ժամանակ հատկացնել ինձ " Շատ կարևոր է, սակայն տանը չունեմ խնամող " Ինձ պետք չէ խնամք, ես կարողանում եմ ինքնուրույն հոգալ իմ կարիքները, կազմակերպել իմ առօրյան "Դժվարանում եմ պատասխանել "Կիրառելի չէ Նշումներ՝
5. Հաշվի առնելով Ձեր առողջական խնդիրը, կենսագործունեության սահմանափակումները, որքանո՞վ է Ձեր ընտանիքի անդամների վերաբերմունքը խոչընդոտում ձեր առօրյայի կազմակերպմանը և մասնակցությանը ընտանիքի կյանքում (e410):	" խնդիր չունեմ ընտանիքի անդամների վերաբերմունքի հետ, ինձ բոլորը սիրում են և հարգում են, հաշվի են առնում իմ տեսակետը և միշտ մասնակցում եմ ընտանեկան բոլոր գործերին, " խնդիր չունեմ ընտանիքի անդամների վերաբերմունքի հետ, ինձ բոլորը սիրում են և հարգում են, ուշադրության կենտրոնում եմ, " առողջական խնդրով պայմանավորված իմ ընտանիքի անդամների վերաբերմունքը փոխվել է իմ նկատմամբ, ավելի շատ մեկուսացված եմ զգում կամ որպես հոգս "Իմ փոխարեն են որոշումներ կայացնում և

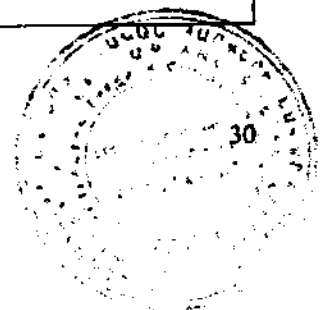
Ցուցում. Հարցազրուցավար, կապարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիրքարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	մասնակցել կարողանում եմ շատ քիչ թվով միջոցառումների, շատ չեմ առնչվում տան գործերին: ""Դժվարանում եմ/է պատասխանել ""Կիրառելի չէ
6. Հաշվի առնելով Ձերառողջական խնդիրը, կենսագործունեության սահմանափակումները, որքանո՞վ է Ձեր ընտանիքի անդամների վերաբերմունքը նպաստում Ձեր կրթությանը, աշխատանքին, մասնակցությանը հասարակության կյանքում Ցուցում. Հարցազրուցավար, կապարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիրքարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար: Դիրքարկեք անձի փոխհարաբերությունները ընտանիք անդամներ հետ:	""Ընտանիքի անդամները օգնում են, որ ես իրացնեմ իմ երազանքները, հավատում եմ, որ ես կհաջողեմ, խրախուսում եմ, որ հաճախեմ դպրոց, ԲՈՒՀ, աշխատանքի ""Ընտանիքի անդամները չեն խառնվում իմ առօրյային՝ կրթությանը, զբաղվածությանը " Ընտանիքի անդամները դեմ են, որ ես սովորեմ, աշխատեմ ""Դժվարանում եմ պատասխանել ""Կիրառելի չէ "
7. Ո՞ւմ հետ եք ընտանիքում առավել մոտ Ցուցում. Հարցազրուցավար, կապարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիրքարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	" Բոլոր անդամների հետ հավասարապես " Մոր հետ " Հոր հետ " Տատիկի/պապիկի հետ " Բրոջ/եղբոր հետ " Այլ " Դժվարանում եմ պատասխանել ""Կիրառելի չէ "

Մաս 2: Գնահատվող անձի համար անմիջական առօրյա կյանքում անհրաժեշտ պարագաների, ղեկորայքի, միջավայրի հարմարեցման անհրաժեշտությունը (e110, e115, e120, e125)

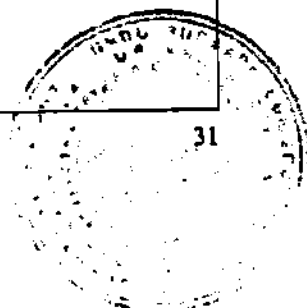
8. Կարողանո՞ւմ եք ձեռք բերել Ձեզ ցուցված/ անհրաժեշտ ղեղերը	" Այո, առանց դժվարության, պետական աջակցությամբ " Այո, առանց դժվարության, սեփական ջանքերով ""Դեղորայքը թանկ է, ոչ միշտ եմ կարողանում ձեռքբերել

Ցուցում. Հարցազրուցավար, կատարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիրքարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	" Ոչ չեմ կարողանում ձեռք բերել անհրաժեշտ դեղորայքը " Այլ " Դժվարանում եմ պատասխանել ""Կիրառելի չէ Նշումներ
9. Ձեր առողջական վիճակով պայմանավորված կարողանո՞ւմ եք ձեռք բերել Ձեզ ցուցված/ անհրաժեշտ/ հատուկ սնունդը Ցուցում. Հարցազրուցավար, կատարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիրքարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	" Այո, առանց դժվարության, պետական աջակցությամբ " Այո, առանց դժվարության, սեփական միջոցներով ""Անհրաժեշտ սնունդը թանկ է. ոչ միշտ եմ կարողանում ձեռքբերել " Ոչ չեմ կարողանում ձեռք բերել անհրաժեշտ սնունդը " Այլ " Դժվարանում եմ պատասխանել ""Կիրառելի չէ Նշումներ
10. Ձեր առողջական վիճակով պայմանավորված ունե՞ք որևէ պարագայի/աջակցող միջոցի կարիք: Ցուցում. Հարցազրուցավար, կատարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիրքարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	"Այո, եթե այդ մանրամասները ինչ պարագայի/աջակցող միջոցի կարիք եք ունենում ""Ոչ -> անցեք ՄԱՍ 3 " Դժվարանում եմ պատասխանել -> անցեք ՄԱՍ 3 Նշումներ
11. Կարողանո՞ւմ եք ձեռք բերել Ձեզ ցուցված/ անհրաժեշտ պարագաները Ցուցում. Հարցազրուցավար, կատարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիրքարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	" Այո, առանց դժվարության, պետական աջակցությամբ " Այո, առանց դժվարության, սեփական միջոցներով ""Անհրաժեշտ պարագաները/աջակցող միջոցները թանկ են, ոչ միշտ եմ կարողանում ձեռքբերել " Ոչ չեմ կարողանում ձեռք բերել անհրաժեշտ պարագաները/միջոցները քանի որ դրանք Հայաստանում/մարզում առկա չեն " Այլ " Դժվարանում եմ պատասխանել

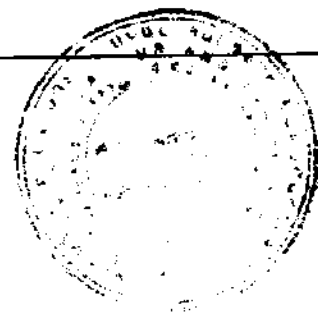
համար:	Նշումներ
12. Ձեր առողջական խնդրով պայմանավորված ունե՞ք անմիջական օգտագործման հարմարեցված կահույքի կարիք: Ցուցում. Հարցազրուցավար, կարարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիրարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար: (Ձ15)	" Այո, ունի լիովին հարմարեցված կահույք ""Այո, ունի հարմարեցված սեղան, աթոռ և մահճակալ, բայց տանը վերականգնողական պարապմունքների համար անհրաժեշտ են որոշ հարմարեցումներ. " Այո, ունեմ, բայց չեմ կարողանում ապահովել անհրաժեշտ հարմարեցումները ""Ոչ հատուկ հարմարեցումների կարիք չունեմ ""Դժվարանում է պատասխանել " Կիրառելի չէ ""Այլ _____
	Նշումներ
13. Ձեր առողջական խնդրով պայմանավորված ունե՞ք տան միջավայրի հարմարեցման կարիք: Ցուցում. Հարցազրուցավար, կարարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիրարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար: Հարմարեցումների կարիքի դեպքում մանրամասն նշեք ինչ հարմարեցումներ են անձին անհրաժեշտ:	" Տան միջավայրը լիովին հարմարեցված է իմ կարիքներին ""Այո, ունի հարմարեցված սանհանգույցի կարիք " Ոչ հատուկ հարմարեցումների կարիք չունեմ ""Դժվարանում եմ պատասխանել " Կիրառելի չէ ""Այլ _____
	Նշումներ
14. Ունե՞ք արդյոք կրթության համար օգտագործվող հատուկ արտադրանքի և տեխնոլոգիաների կարիք /օրինակ՝ հարմարեցված գրիչ, մատիտ, ձեռքին կապվող ծանրոց, կրթության համար նախատեսված նորարական ծրագրեր, տարլեթներ և այլ պարագաներ ու ծրագրեր/: (Ց 130)	" Այո, ունեմ, օգտագործում եմ " Այո, ունեմ, բայց չեմ կարողանում ձեռք բերել " Այո, ունեմ, բայց չկա իմ ուսումնական հաստատությունում " Կիրառելի չէ ""Այլ _____
	Նշումներ

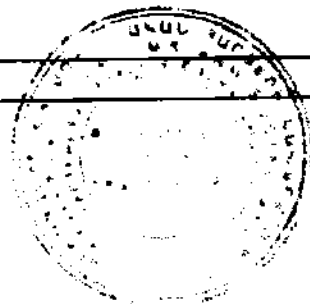
Ցուցում. Հարցազրուցավար, կատարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիտարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար: Հստակեցրեք, ներառական կրթական հաստատությունը որտեղ սովորում է անձը տրամադրում է անհրաժեշտ պարագաները, հարմարեցումները/	

Մաս 3: Գնահատվող անձի ընկերները, հարևանները, մոտ շրջապատի վերաբերմունքը և ստեղծած միջավայրի ազդեցությունը

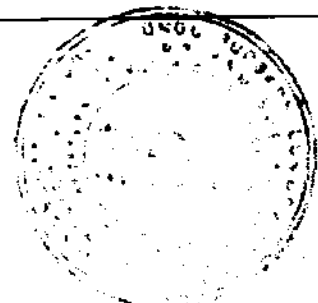
15. Ձեր առողջական խնդրով պայմանավորված ինչպիսի՞ն է Ձեր մերձավոր ազգականների, բարեկամների վերաբերմունքը Ձեր հանդեպ (e315) Ցուցում. Հարցազրուցավար, կատարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիտարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	"" Շատ դրական, միշտ զգացել եմ հոգատարությունը և ջերմությունը, ցանկությունը, որ ես մասնակցեմ բոլոր ընտանեկան միջոցառումներին, անհրաժեշտության դեպքում օգնում են ""Դրական, հարգալից են, բայց սերտ բարեկամություն չենք անում ""Բացասական, ինձ հետ գրեթե չեն շփվում, խուսափում են: "" Չունեմ մերձավոր ազգականներ ""Դժվարանում եմ պատասխանել " Կիրառելի չէ ""Այլ _____ Նշումներ
16. Ձեր առողջական խնդրով պայմանավորված որքանո՞վ են Ձեր ընկերները, որոնց հետ Դուք ունեք մոտիկ և շարունակական հարաբերություններ աջակցում Ձեզ սոցիալական շփումներում և հարաբերություններում: (e320) Ցուցում. Հարցազրուցավար, կատարեք նշումներ բաժնում Ձեր դիտարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	"" Խոչընդոտների հանդիպելիս դիմում եմ ընկերներին և օգնություն ստանում ""Ընկերներս հազվադեպ են ինձ օգնում հաղթահարել խոչընդոտները սոցիալական շփումներում "" Ընկերների հետ շփումները ձևական բնույթ են կրում ""Չունեմ ընկերներ, ""Դժվարանում եմ պատասխանել ""Այլ _____ Նշումներ

17. Ձեր առողջական խնդրով պայմանավորված որքանո՞վ են Ձեր ծանոթները, հասակակիցները, գործընկերները, հարևանները, համայնքի անդամները առօրյա կյանքում, սոցիալական շփումներում օգնում Ձեզ դժվարությունների հանդիպելիս: (e325) Ցուցում. Հարցազրուցավար, կադրերը նշումներ բաժնում ձեր դիտարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	" Եթե դիմում եմ, միշտ ստանում համապատասխան աջակցություն " Սոցիալական շփումներում հանդիպում եմ խոչընդոտների և հազվադեպ ստանում աջակցություն "Սոցիալական շփումներում հանդիպում եմ լուրջ խոչընդոտների, սակայն բացարձակ չեմ ստանում աջակցություն "Չունեմ ծանոթներ, հարևաններ, հասակակիցներ, գործընկերներ "Դժվարանում եմ պատասխանել "Այլ _____
18. Ձեր առողջական խնդրով պայմանավորված ունե՞ք անձնական խնամքի ծառայություններ մատուցող անձինք՝ անձնական օգնականներ: (e340) Ցուցում. Հարցազրուցավար, կադրերը նշումներ բաժնում ձեր դիտարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	" Այո " Ոչ → անցեք հարց 20 "Նախկինում ունեցել եմ, այժմ կարիք չկա → անցեք հարց 19 "Կարիք ունեմ, բայց ապահովել չեմ կարողանում → անցեք հարց 20 "Դժվարանում է պատասխանել → անցեք հարց 20 "Այլ _____
19. Որքանո՞վ են անձնական օգնականները օգնու՞մ են Ձեզ առօրյայում խոչընդոտների հանդիպելիս, օրինակ՝ ինքնասպասարկման, տեղաշարժման, հաղորդակցման հարցերում (e340) Ցուցում. Հարցազրուցավար, կադրերը	" Առօրյա կյանքում հանդիպում եմ դժվարությունների, ունեմ անձնական օգնականի օգնության և խնամք տրամադրողների կարիք, սակայն ինքս հաղթահարում եմ տվյալ խոչընդոտը " Կենսագործունեության կազմակերպման համար ունեմ անձնական օգնականի, խնամք տրամադրողների կարիք, սակայն պատշաճ ձևով չեմ ստանում այդ օգնությունը " Առօրյա կյանքում կենսագործունեության կազմակերպման համար ունեմ անձնական օգնականի, խնամք տրամադրողների կարիք, սակայն չեմ ստանում այդ աջակցությունը " Չունեմ անձնական խնամք տրամադրող կամ անձնական օգնական "Այլ _____

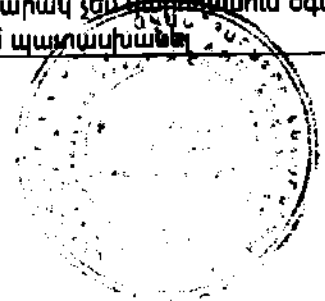
նշումներ բաժնում Ձեր դիտարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար	Նշումներ
20. Ձեր առողջական խնդրով պայմանավորված նկատել եք Ձեր նկատմամբ խտրական վերաբերմունք դպրոցում, ուսումնական հաստատությունում, աշխատավայրում (ս 590)	" Ոչ, որևէ խտրական վերաբերմունք իմ հանդեպ չեմ զգացել " Որոշ խտրական վերաբերմունք նկատում եմ անձանությանից ""Որոշ խտրական վերաբերմունք նկատում եմ անմիջական վերադասից/ուսուցչից/դասախոսից " Այո, ես միշտ զգում եմ այդ խտրական վերաբերմունքը իմ հանդեպ ""Դժվարանում եմ պատասխանել " Կիրառելի չէ Նշումներ
21. Եթե նկատել եք խտրական վերաբերմունք կարող եք բերել որոշ օրինակներ: Ցուցում. Հարցազրուցավար, կադրերը նշումներ բաժնում Ձեր դիտարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար Հուշեք, որ համաձայն «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» օրենքի, կարող են ՀԿ-ների աջակցությամբ դպրական հայց ներկայացնել խտրականության դրսևորումների դեպքում	Նշեք բերված օրինակները Նշումներ
22. Որքանով է Ձեր կարծիքը հաշվի առնվում ձեր անմիջական ընկերների, աշխատակիցների, ուսուցիչների կամ ղեկավարության կողմից որոշումներ կայացնելիս (ս 430) Ցուցում. Հարցազրուցավար, կադրերը նշումներ բաժնում ձեր դիտարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար: Ցուցում. Հարցազրուցավար, կադրերը նշումներ բաժնում Ձեր դիտարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները,	""Կարծում եմ իմ կարծիքը միշտ հաշվի առնվում ""Ես կարծում եմ մեծ մասամբ հաշվի է առնվում ""Չեմ նկատել, որ իմ կարծիքը հաշվի առնվի ""Իմ կարծիքը սովորաբար չեն հարցնում ""Այլ _____ ""Դժվարանում եմ պատասխանել " Կիրառելի չի Նշումներ

որոնք կարևոր են գնահատման համար	

Մաս 4: Գնահատվող անձի կրթությունը, զարգացումը և միջավայրային գործոնների ազդեցությունը

23. Եթե դուք սովորում եք, առողջական վիճակով պայմանավորված որքանո՞վ են Ձեզ համար ֆիզիկապես մատչելի, հասանելի կրթական հաստատությունները (e585)	“Լիովին մատչելի են և հարմար, “Մատչելի է մոտքը, բայց ոչ դասարաններն ու սանհանգույցները " Ընդհանրապես մատչելի չեն “Տեսլիք ունեցում եմ ստանում “Այլ _____ “Դժվարանում եմ պատասխանել ”
Ցուցում. Հարցազրուցավար, տեսլիք ունեցման դեպքում մի-փոքր ավելի ինֆորմացիա ստանալ, գուցե պարզապես տանն է և բացարձակ չի իրացնում իր կրթական իրավունքը	Նշումներ
24. Եթե դուք աշխատում եք, առողջական վիճակով պայմանավորված որքանո՞վ են Ձեզ համար ֆիզիկապես մատչելի, հասանելի Ձեր աշխատավայրը (e585)	“Լիովին մատչելի է և հարմար, “Մատչելի է մոտքը, բայց ոչ ներսի տարածքը ու սանհանգույցները " Ընդհանրապես մատչելի չեն “Տեսլիք եմ աշխատում “Այլ _____ “Դժվարանում եմ պատասխանել ”
Ցուցում. Հարցազրուցավար, տեսլիք ունեցման դեպքում մի-փոքր ավելի ինֆորմացիա ստանալ, գուցե պարզապես տանն է և բացարձակ չի իրացնում իր կրթական իրավունքը	Նշումներ
25. Ձեր առողջական վիճակով պայմանավորված որքանո՞վ են Ձեզ համար հարմարավետ և հասանելի Ձեր քաղաքի/գյուղի ճարտարապետական և շինարարական կառույցները, որքանով եք կարողանում ազատ այցելել ցանկացած առողջապահական, կրթական կամ մշակութային (e515) հաստատություն	“ Հանրային շինությունները, փողոցների մայրերը հարմարավետ չեն, սակայն ինքս կարողանում եմ օգտվել դրանցից՝ հաղթահարելով դժվարությունները “ Հանրային շինությունները, փողոցների մայրերը հարմարավետ չեն, չեմ կարողանում ինքս հաղթահարել դժվարությունները և անհրաժեշտ է այլ մարդու օգնություն " Հանրային շինությունները, փողոցների մայրերը հարմարավետ չեն, առհասարակ չեմ կարողանում օգտվել նշվածներից, կարողանում եմ տնից դուրս գալ միայն այլ անձի օգնությամբ, " Հանրային շինություններից, փողոցների մայրերից առհասարակ չեմ կարողանում օգտվել “Դժվարանում եմ պատասխանել ”

Ցուցում. Հարցազրուցավար. Կենսաբան ուսուցման դեպքում մի- փոքր ավելի ինֆորմացիա ստանալ, գուցե պարզապես տանն է և բացարձակ չի իրացնում իր կրթական իրավունքը	"Կիրառելի չէ "Այլ _____
	Նշումներ

Մաս 5: Գնահատվող անձի համար բնակլիմայական պայմանների ազդեցությունը

26. Ձեր առողջական վիճակով պայմանավորված ստորև թվարկված ո՞ր միջավայրային երևույթներն են ձեր վրա բացասական ազդում, խոչընդոտում ձեր առօրյան ու մասնակցությունը՝ • Աղմուկը • Լույսը • Խոնավությունը • Անձրևային եղանակը • Արևը • Ցուրտը • Քամին • Մթնոլորտային ճնշումը : (e 225) Ցուցում. Հարցազրուցավար. Կատարեք նշումներ բաժնում ձեր դիտարկումները և անձի կողմից արված մեկնաբանությունները, որոնք կարևոր են գնահատման համար:	" Որևէ ազդեցություն առողջական խնդրով պայմանավորված չեն ունենում, սովորական, ինչպես բոլոր մարդկանց համար: "Թեթև աստիճանի խոչընդոտ են " Միջին աստիճանի խոչընդոտ են " Ծանր աստիճանի խոչընդոտ են " Լիակատար խոչընդոտ են "Դժվարանում եմ պատասխանել "Այլ _____
	Նշումներ

Շնորհակալություն

Նշեք մոտավոր որքան տևեց հարցազրույցը _____ Ժամ/րոպե _____

Այլ ընդհանուր դիտարկումներ

